27ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7408 3 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1910

ՈՒՐԲԱԹ

16 Sept. 1910 27me année N. 7408

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

Գրութիւնք ետ չեն տրուիր

Ծաժանորդագրութեան պայմանները տեսնել Դրդ էջը։

Կ. ՊՕԼԻՍ, ԳԱԼԱԹԻԱ

10 ՓԱՐԱՆ

Արեւելք

ԱԶԳԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ

10 PARAS

آره‌ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple Galata

ԱՆՑԵԱԼԻ ՅՈՒՇՔԵՐ

Արժանապատիւ Տէր հայր,

Փոքրիկ պատանի է դեռ ու գիրս կարդացուելու չափ ձեւակերպուիլ սկսած է, երբ օր մը վարժապետս ձեռագիրներու տրձակ մը յանձնեց ինծի, հրամայելով որ, —դեռ այն ատենները ուսուցիչները «փնդրելու» չէին սկսած.— ամենամեծ զգուշութեամբ ընդօրինակեմ և բոնագիրներուն հետ իրեն դարձնեմ։

Որչափ որ կարող եմ յիշել, նամակներ էին ատոնք զոր ես պարտէի հարց ու պատասխանի ձեւով ընդմիջաբար գրել։

Ո՞չչափ պարզ պատահումներ, իրողութիւններ կան որոնց մեր խելքը չի հասնիր երկար ատեն, բայց որ վերջապէս կուգայ օր մը, պատեհաւորի մը երբ՝ ոչ միայն կը յիշենք այդ անկարեւոր դէպքերը, այլ և անոնց խոր նշանակութիւնն ու ուժը կ'ըմբռնենք, անոնց ազդեցութիւնը ներկային վրայ բացայայտ կը նշմարենք։ Աստուածաբանները կ'անուանեն ասի «նախախնամութեան գործելու եղանակը», իսկ փիլիսոփաները՝ «կատարուած իրողութեանց բնական հետեւանքը, որոնք միեւնոյն ատեն պատճառ պիտի ըլլան գալիք իրողութեանց և դէպքերու։

Եւ հասարակ մահկանացուներէն անոնք, որ պատասխանատուութեան ծանրակշիռ դասերը կ'ուսումնասիրեն, կ'օգտուին ամենաննշան դէպքերէ։

Ինծի համար այդ գրութիւնները գրավարժութեան դաս մըն էին լոկ, և բառերն իմաստէ զուրկ, և որ իմ դատումովս, պէտք էր վերջակէտով մը ամբողջանային։

Այսօր տակաւ կ'արթննան յիշողութեանս մէջ հատակտոր պարբերութիւններ, զորս հոս կրկնելու փորձութեանս յաղթելու անատակ կրգդամ ինքզինքս։

... «Երբ խոստովանութեան համար քահանային երթաս, քո՛յր իմ, ըսէ որ զիս կը սիրես, և ասի սըրբազան նուիրական երդումդ թող ըլլայ...»

...«Արարիչը քու ծնունդդ կը ծրագրէր, քոյր իմ անուշ, այն օրէն երբ իմ աչքերս լոյսին կը բացուէին. ահա այդ ճակատագիր ըսուած նըկարներուն էր որ իմ նորածին մատաղներս կ'երկնային, կը տարուբերէին օդին մէջ...օրրանիս շուրջը։»

Ուրիշ նամակի մը մէջ.

...«Դուրս եկ, քո՛յր իմ, պարտէզ ելիր, արեւը հորիզոնին վրայ մարը մանելու կ'ուշանայ, փափաքելով իր ճաճանչներովն անգամ մըն ալ գեղուելու աղուոր երեսներդ, և տպա գիշեր բարի մաղթելու...»

Եւ վերջապէս սա տողերը, որ աւաղ, յիշել յաղոդած քանի մը տկար պարբերութեանցս վերջինը կը կազմեն։

... «Երբ երեց քրոջդ փոքրիկը գրկած՝ տանդ վերնայարկի պատուհանին ապակիներուն եռեւէն դուրս կը նայիս, ինծի այնպէս կը թուի թէ լուսինկան է որ հոն կ'անդրադառնայ, եւ գիշերային աստղը ուներս կշտիդ. մեր բաժանման օրերուն գիշերաշրջանը կը բոլորես...վա՛յ մեզ այրերուս որ դեռնայարկերուս, ապատերու մէջ կը քաշքշնք մեր գոյութիւնը, և պէտք է դէպի վե՛ր նայինք, տեսնելու համար ձեզ, մինչեւ որ վար իջնեք ու մեզի հաւասարիք, վասնզի կը մեղքնաք մեզի՝ որ փոշոցը, ցեխերուն մէջ մինաւորիկ ենք, յոգնած...տխուր...»

«Սիրաս ովկէանոս է, և անոր ալիքները քեզի կը քաշեն, ո՜վ երկնագոյն լուսին. այս տեղատուութիւնն ու մակընթացութիւնը բարձրում կ'անուանեն ուրիշներ։»

Ուրիշ ամիս եռքը, տե՛ր հայր երբ ամանակները ելան, ուսուցիչս ամսական մը ստացաւ, —այո՛, ամբողջ ութ ամիս սիրով միայն ապրած էր— և ինծի չորս դահեկան տուաւ իբր վարձատրութիւն վաղուց մոռցած աշխատութեանս։

Բաբի՛ մարդը, սաստիկ նախանձելի էր ոչ ոչ աշխատասէր վարձատրուի։

Այդ դրամին կէսն էր ահա որ ձեր սրբութեան յանձնեցի մեծ յուզմունքով, իբր իմ առաջին ժամուցը, և դուք օրհնեցիք զիս ջերմեռանդութեամբ։ Չեմ գիտեր, Ձե՞ր օրհնութիւնն էր անկեղծ թէ իմ հաւատքս անթերի։

Դրէք նշխարարոյր եւ միւռոնած ձեր ափը գլխուս վրայ, սրտարուխ աղօթելով. «Տէրը տայ սրտիդ փափաքը, Աստուած քեզ իր շնորհքովը զօրացնէ, Քրիստոս պահպանէ արեւդ, Սուրբ հոգին սրտիդ փափաքները կատարէ...»

Եւ այդքան օրհնութիւն երկու դահեկանի փոխարէն։ Արդեօք, կ'ըսեմ այսօր երբեմն, այսպէս առատ ու բարեացակամ պիտի դառնա՞ինք եթէ հաւատացած ըլլայիք որ ձեր օրհնէնքը պիտի բռնեն։ Օ՜հ, այո՛, վասնզի ինչո՞ւ ոչ։

Դուք բարի և բարեպաշտ ծերունի էիք և չէիք կրնար երեւակայել որ իմ սիրտս կրնար ո՛ւղէ չար իղձ մը ունենալ։ Եւ չէիք որակեր «կատարուելիք փափաքները»։

Ու ե՛ս, զեղուն մանկական հաւատքով, որ չի խորհիր քննել ու հարցնել, վախցայ որ մի գուցէ ձեր օրհնութիւնը անմիջապէս բռնէ. ապարեցի փնտռտուք մը սրտիս մէջ ի խոյզ որ և է փափաքի մը և հազիւ թէ կը յաղոդեի յօրինել հատ մը.— Դասերուս մէջ առաջին ըլլար Օ՜հ, ամբարիշտ եռապաշտութիւն, որ սակայն զիրար գլխ անցնելու բնական զգացում մըն է։ Ձէ՞ որ տարերը պարտաւոր են յաջողդաբար տեղափոխուելու, շարժում զոր քայլ կամ քայլափոխում կ'անուանենք առաջ երթալու համար... եթէ նոյնիսկ դէպի մահ...։

Բայց կը թուի թէ սո՛ւրբ հայր, ձեր օրհնութիւնը գլխուս վրայ սպասեր է տարլներով անկատար և ա՜ճ՜ը ու ուռճացիր, ու այսօր կուտայ իր պտուղը. ես կ'ունենամ սիրանոյշներուն կատարեալը, միաժօրը, Նիլա՜ն։

Զբարկանաք, և եռ չառնե՛ք օրհնութիւննիդ, եթէ անէծքի չփոխեք ալ, երբ ըսեմ թէ. դո՛ւք, տեր հայր, ինչպէս առհասարակ քաղքցի տերտերները քիչ զբաղում, ուստի և շատ ժամանակ ունիք ձեռքերնիդ աս ու ան դիտելու, երեւակայական միտքեր սնուցանելու, հաշիւներու մէջ խորասուզուելու, և իբր պարզ մահկանացու, ձեր միտքէն թերեւս կ'անցընէք [illegible] և ձեզի բան ու գործ բացուի. նախ պակ, յետոյ ծնունդ ու մկրտութիւն, ճիշդ ինչպէս ես կը դիտեմ, ծնունդն ու աճումը քաղաքակիցներուս զաւակներուն, զանոնք հիմակուընէ հաստատելով իբր իմ ապագայ աշակերտներս։

Վասնզի, աւա՛ղ, ո՞վ է այն ագարակատերը որ դիտելով իր անտառին ծառերը, սքանչանալու տեղ անոնց գեղեցկութեան վրայ, չի հաշուեր անոնցմէ քաղելիք եկամուտը...։

Բայց ես ու Նիլան սրոշած ենք չամաւանանալ, պակուած ըլլալով մեր հոգիներովը, այն առաջին օրէն երբ մեր չիկնոտ, դողդոջ ակնարկները հանդիպեցան իրարու, այո՛, այն օրն արդէն կը լմնար ամէն բան. այո՛, ոչ բանադրանքը կրնայ բաժնել զանոնք իրարմէ, ոչ ամբողջ ազգին քարոզչութիւնը։ «Հրաշափառն ու թագաւոր գալովը» բան մը յաւելուլ։

Ո՛չ, ոչ միայն չպիտի ամուսնանանք մինչեւ հիմա ընդունուած եղանակով, այլ և հնար եղածին չափ քիչ անգամ տեսակցինք։ Մենք կուզենք որ սէրը սէր մնայ առանց ամուսնալու, և մնայ կոյս Անոր միտքն ինծի կը թուի իր հաւերուն կուտ տուած ժամանակը, և իր աղօթքին մէջ զիս քովը ներկայ ու ձայնակից կը կարծէ։ Պիտի հարցնէք տեր հայր, դեռ աղօթելու պէ՞տք ունիք։ Ա՛խ, տեղատէր այո՛...։

Սեղանին վերեւ ու չրջագայութեանց պահուն յուզմունքէն կը շիկնի, և ես մէն մի քայլափոխիս՝ անոր վրայ կը մտածեմ մտամփոփ. ուրիշներ մտացիր պիտի ըսէին։ Երբ կարդալով զբաղած եմ, նէրա մաղերուն դէմքին հպելը, զանի չոյելը կը զգամ։ Մենք չենք ուզեր որ սէրը մեղքացումի փոխուի։ Եւ երբ փողոցին մէջ անցնելս կը տեսնէ իր պատուհանէն, կը հարցնէ ինքզինքին. «Ընդէն որո՞ւ ժպիտ կը տանի կոր, կամ ներողութիւն...։»

Երբեմն կը գրէ ինծի, խնդրելով որ երթամ իրեն տեսութեան կամ թոյլ տամ որ գայ ինծի, բայց երբեք չի մոռնար աւելցնելու Ց. Դ. մը՝ «Հոգիս, պաշտելի՛ս, չըլլայ որ խընդրես ընդունիս և զգայութիւնը ուներնս տեղի տալու, վասն զի ես կը ճանչնամ սիրադ՝ թո՛ղ որ մերժուս մեզ պատճառելիք արցունքին անձառելի մխիթարութիւնը վայելեմ։ Զգացումի խնդիրներու մէջ ակնկալութիւնը բիւր անդամ պաշտելի և երջանկարար է քան իրական վայելք։

[illegible] է, կ'ըսէր օր մը իր գրերէն մէկուն մէջ, եկեղեցի երթալ ու ձեռնունայն դառնալ, քան մտնել տունը վայելքներու և տխուր մեկնիլ դատարկացած սրտով, ուր բեհեղեղուղ կը վերադառնայ՝ իրեն հետ բերելով ուրիշ եօթ հատ ալ, դատարկացած երազներով և անդարմանելիօրէն անհիմնիթար։ «Սոսկալի բան է եղեր, կ'ըսէր ուրիշ օր մըն ալ, աղօթարան երթալ ու դուռները գոց գտնել։ Ամենէն խորունկ ցաւերը ու սրտի դառն կծկումն ա՛յն ատեն կը զգամ, երբ ժամասացութիւնը իր աւարտին կը մօտենայ, դպիրներն ատեանէն կը մեկնին և ժողովուրդը ցրուիլ կը սկսի.

Ա՜խ, ո՞րքան պէտք ունինք
Մեր նմաններուն,
Թէպէտև ատէնք
Զանոնք օրն ի բուն։

«Կռուի՛նք, կ'ըսէր օր մը, ոչ թէ մարդոց դէմ, այլ միայն դժուարութեանց։ Երբ կ'ըսեն ու կրկնեն թէ «կեանքը կռիւ մըն է», կատաղութիւն մը կուգայ վրաս. ինչո՞ւ չեն տեսներ արդեօք որ կեանքը սէր է, և պէտք է երկարել զայն ամէն միջոցով, սէրն երկարելու համար։»

«Միացնենք, գրեր էի օր մը, ներշնչուած իր նամակէն, մեր կիրքերը, որպէս զի սէրերնիս յաւիտեան ապրի»։ պատասխաներ էր թէ գրէ Տէր Հօր և այդ նիւթին վրայ աղուոր քարոզներ թող տայ ամէն կիրակի։ «—Ես չգրեցի Ձեզի Տէր Հայր, սէրն իսկ չէր կրցած ջնջել... նախանձս, կը վախնայի որ ունկնդիրներուդ մէջ մի գուցէ գտնուէր գոնէ մէկ հաւատացեալ որ հետեւելով պատուէրներուդ և դասերուդ, յաւերժացնէր սէրը մերինին պէս և մենք դադրէինք միակ զոյգն ըլլալէ։ Դուք քարոզել չէք գիտեր, ժողովուրդը՝ սրվիլ։

(Շարունակելի) ԼՕՍԻՐՈՎ

ԱՐՈՒԵՍՏԻՆ ՀՈՒՐՔԸ

(ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ)

Արուեստը տարիք չի ճանչնար։ Այս վարկածը գերազանցօրէն ապացուցանելու առիթ մը ունեցաւ Պրն. Մնակեան, վերջին անգամ բեմ հանելով Տեմոֆրաս-Արիսթոքրաթ անուն թատերախաղը։ Նիւթը կը դառնայ երկու դասակարգի միջեւ մղուած ընտանեկան պայքարի մը շուրջը, ուր հարուստ մայր մը իր զաւակներուն տուած յուսի դաստիարակութեան հետեւանքները սիրիներու շարք մը կը ձեւացնեն։ Դերակատարները՝ մեծ մասով լաւ մարզուած՝ յաջող կերպով արտայայտուեցան երկնց դերերը։ Տիկին Բնար, առաջադ ընտանիքի աղջիկը, յուզիչ ու զգայուն եղաւ ծայրէ ծայր, նոյնպէս Պ. Պիննէ-Մէճեան սահուն դերակատարութիւն մը ունեցաւ։ Տիկին Աշնիւ ապակնած մօր մը բոլոր զգայութիւնները անքննադատելի եղանակով ի յայտ բերաւ։ Բայց Պրն. Մնակեանն էր որ, իր այս յառաջացած տարիքին մէջ թէ՛ արուեստական և թէ ֆիզիքական տեսակէտներով կատարելութեան այնպիսի աստիճանի մը վրայ գտնուելուս՝ որ հանդիսականները հիացումով համակեց, կրնանք ըսել։ Իր հզօր ու ճարտար խաղարկութեան մէջ իր տարիքէն շատ աւելի երիտասարդ վարպետի մը բոլոր յաջողութիւնով փայլեցաւ, հակառակ անոր որ իր դերը՝ մեծ հիմ ու յոգնութիւն պատճառող՝ մինչեւ սիրաը դղրդող դեր մըն էր։

«Մէնի թէքար գազանարդ՝ մինչեն պանթիեարըմ, սէն պէնի թէրք իթմէ պէն օղէման մէսո՛ւա օլտուս» խօսքերը զոր իր աղջկան կ'ուղղէր, սրտի թելերուն դպչող յուզումով մը համակեցին մեզ։ Իսկ ազնուապետական հոր սա վիճը բաւական է ամբողջ խաղին հոգեբանութիւնը ի վեր հանելու համար, «Տիւնեատա պիր գաարդնրն վազիֆէսի սեվմէմ, եյեմ չեմմէ, ամիվ իթմէմ»։ Այս հատուածին իմաստը անո՛նք միայն կը հասկնան որ ճանչցած են սիրոյ զգայութիւնը, կնոջ գեղար ու գորովօտ վերաբերումը և ներողամիտ հոգիին վեհութիւնը։ Այս չէ՞ մինթէ կեանքը անուշցնող ամէնէն մեծ վայելքը որ սիրոյ մէջ չի նկատեր գծուած բաները, նիւթական շահը, տարիքը, ընկերական պայմանները։ Այս տեսակ զգայութիւնները չեն մինթէ ոգ մեր աչքին կենը ատուաւուէի մը կ'ընեն զոր կը ղաչեանք մօտ ըսա՝, թէ «երեքով ժամերով հեռացած»։

***

Աւելի քան քսան տարի է որ Պ. Մնակեան ինքզինքը պարտաւոր զգացած է իր ջանքերը նուիրելու Թուրք գրականութեան ու օսմանեան բեմին, որուն ամէնէն արդիւնաւոր գործիչն եղած է հարիւրաւոր եւրոպական բիեսներ Թարգմանելով և բեմ հանելով։ Այսօր Թուրք գրագէտներ, իրաւ է որ, կը հետամտին թատերական նոր շրջան մը բանալ, ընարի գրական Թուրքերէնը բեմի վրա լսելի ընելու ջանքով, բայց Պ. Մնակեանի լեզուն և ոճը ա՛ն քան բեմավայել, այնքան ազդու է որ պէտք է խոստովանինք թէ զինքը գերազանցելու այդ փորձը ցարդ անյաջող անցած է։

Կը կարծենք թէ հայ թատերական գործերու հետաքրքիր եղողներ ալ, պէտք է միանան Թուրք խմբակին և ազգային շրջանակի մէջ ալ Պ. Մնակեանի յոբելեանին մասնակցութեան վրայ խորհին։ Շատ զարմանալի պիտի ըլար, եթէ Թողէինք որ 1860էն ի վեր, հիւդ 50 տարի Հայ թէ Թուրք բեմին ամէնէն եռանդուն և ամէնէն փայլուն գործիչը իրեններուն կողմէ ջերմ համակրութեան մը առարկայ չըլլայ յոբելեանի հանդիսութեանց մէջ որ պիտի կատարուին Թուրք մտաւորականութեան կողմէն։

Ս. ԳԱՒԱՌԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

ՕՐԻՆԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԸ

Հելլէնական Ազգային ժողովը բացուած է նախատեսուած յայտագրին համեմատ։ Թագաւորը ժողովարանէն ներս մտած է գահաժառանգ իշխանին հետ ու բացման ճառ մը արտասանած է։ Այնուհետեւ երեսփոխաններու ընդհանուր ծափահարութեանց մէջտեղ քաշուած է։ Դուրս ելլելուն՝ Երեսփ. ժողովի շէնքին շուրջը խռնուած ժողովուրդը խանդավառ ընդունելութիւն մը ըրած է։ Եօրկիոս Թագաւորը Ազգ. ժողովոյ բացման առթիւ՝ ճառին մէջ ըսած է թէ իր սիրաը կը հրճուի երեսփոխաններուն ներկայութենէն, մանաւանդ որ բարձրօրէն խաղաղասիրական, ազատական ու պահպանողական եղանակը, որով ընտրողները գործադրեցին իրենց գերագոյն քաղաքական իրաւունքը, նորէն կ'ապացուցանեն, այս արտակարգ պարագային մէջ, հելլէն ժողովուրդին հասունութիւնը։ «Ձեր գործը, աւելցուց, շատ դանդաղ մէջտեղը տեղաւորուելով... ի՜նչ սարսափելի օդ։

— Ես այս օդը չառ կը սիրեմ, ըսաւ օրիորդ Նունիկ՝ հարուստ յանձնակատարի մը սիրուն Թխագոյն աղջիկը, զուարթ ու բարի։

— Ես ալ այնպէս, աւելցուց տիկին Սոֆի, քառասունչինգնոց մսեղ ու լայնաթոր կին մը, ունեւոր այրի մը որ իր գայթակղալից պատմութիւններովը յաճախ խօսեցնել կուտար իր վրայ...այս առաւու երկար ատեն անկողնիս մէջէն խոչոր խոչոր ձիւներու իյնալը տեսայ նէ՝ անանկ քէյֆ ըրի որ...

— Մէյմըն ալ աղքատներուն հարցուցէ՛ք, ըսաւ Մարգար էֆէնտի, ծանօթ փաստաբան մը որ Աղքատախնամի անդամ էր, սակայն հազիւ տարին մէկ քանի անգամ կը մասնակցէր ժողովներուն՝ տաքուկ անկողնին մէջ պառկած ձիւնը դիտելը կրնայ շատ հաճելի բան մը ըլլալ։ բայց երբ վառելիք ու հագնելիք չունիս, այն ատեն այսպիսի օդ մը պարզապէս պատուհաս մըն է, և կարելի չէ հանգիստ սրտով վայելել ձիւնը երբ միաք բերենք աւուր հացի կարօտ հազարաւոր էջաւորները։

— Այդ մասին իմ խիղճս հանդարտ է, պատասխանեց տիկին Սոֆի, իր դէմ ուղղուած համարելով փաստաբանին խօսքերը, ես կրնամ հանգիստ սրտով ձիւնը վայելել, քանի որ ձեռքէս եկածը կ'ընեմ աղքատներուն համար։

— Իմ ալ խիղճս հանդարտ է, մէջ մտաւ Նունիկ, տեսէ՛ք ասանկ օդով մը օրս զոհեցի հոս գալով, փոխանակ տաքուկ սենեակս նստած՝ դաշնակ զարնելու։

—Կեցցէ՛ ուրեմն մեր պատուական խնամակալուհիները որոնք այսքան անձնուիրաբար կ'աշխատին աղքատներու համար, ըսաւ տարեց մարդ մը ձեռքերը թեթեւօրէն իրար զարնելով։

— Կեցցէ նաև աղքատախնամին անդամները որոնք նոյնպէս այնքան կը յոգնին թաղին չքաւորներուն համար, աւելցուց տիկին Սոֆի։

— Ամէնքս ալ կեցցենք, քանի որ ձեռքերնիս եկածը չենք խնայեր, եզրակացուց Ղուկաս էֆէնտի։

Այս փոխադարձ գովասանքներէն եռաքը՝ վերջապէս նպաստներու բաշխումը սկսաւ։

Երկու կիները և օրիորդ Նունիկ բրդեղէն ու ֆանէլայէ հագուստները, որոնք խոշոր ծրարներու մէջ դրուած էին, մէջտեղ հանեցին ու խոշոր սեղանի մը վրայ դիրեցին։ Ցեսոյ մէկիկ մէկիկ նըպաստարնկալները ներս կանչուեցան և իրենց հանած աղմուկին, պոռչտուկին ու լացուկոծին համեմատութեամբ նուէրներ ընդունեցան։

Ղուկաս էֆէնտի իր թիկնաթոռին մէջ փռուած, անձնդիւր, սիկարէթը բերանը, կը դիտէր այս տոնացութիւնը, ատեն ատեն չափազանց աղմկարարները սաստելով բարձրագոչ.

— Է՛, երկան ըրիք, դուրս կորսուեցէ՛ք նայիմ, սա ի՞նչ անամօթութիւն է...չատ խօսիս նէ՝ հիչ բան մը չենք իմար հա՛... հեփսիզութիւն պէտք չէ, ան.

Ահիկա կընէր պարզապէս զգացնելու համար իր իշխանութիւնը։ Իրողութիւնը այն էր որ այդ գործողութիւններուն միջոցին ինքզ՝ մասվի՝ բոլորովին այլուր փոխադրուած էր։ Հետեւեալ օրը, երկուշաբթի, վերջապէս պիտի կատարուէր աղջկանը խօսք-կապը։ Տգան ա՛լ բոլորովին «ապան էրած էր», ինչպէս ուրախութեամբ կ'ըսէր Ղուկաս էֆէնտին։

Թէև դրամագիտի մասին անգամ մըն ալ խօսք բացեր էր երիտասարդը, բայց ինքզ որ կացութիւնը կրնած էր, բացարձակապէս մերժած էր երեք հազար ոսկիէն աւելի վճարելու։ Նոյն իսկ այդ գումարը այժմ չափազանց կը նկատէր։

— Դուքդ երկու հազար ոսկիով ալ գործը կը լմնցուէինք, կը խորհէր. և միաքն ի վար մէջց մը կը փնտռէր խաղի մը բերելու համար իր փեսացուն։

Խօսք-կապի առթիւ նոյն առտուն կըրկին իրենց տունը հիւր եկած էր քէնին, տիկին Երանիկ Ամիսեանը, իր փոքրիկ աղջկան Արաքսիի հետ, որ տասներկու տարեկան գիրուկ, սեաչուի և թուխ աղջիկ մըն էր։

Ղուկաս էֆէնտի քանի մը տարիէ ի վեր ծածուկ յարաբերութիւններ հաստատած էր քէնիին հետ, որ ինչպէս գիտենք, յաճախ իրենց տունը հիւր մնալու կուգար։ Այս բանը գրեթէ բռնի պարտադրած էր կնոջ, իրրեւ փոխարինութիւն մը այն պաշտպանութեան և դրամական օգնութեան որ ըրած էր տանկացեալ ամուսնոյն։

— Խալթ մ'ըներ իմ սայիես կ'ապրիք կոր, ըսած էր Երանիկի՝ անոր ընդդիմութիւններուն յաղթելու համար։

Եւ խեղճ կինը ստիպուեր էր տեղի տալու, նախ տեսակ մը խղճի խայթով ու ստգանքով, յետոյ, ա՛լ սովորած, գրեթէ անտարբերութեամբ, անձնամատոյց կիներու պէս որոնք ապրելու համար ստիպուած են իրենց մարմինը վաճառելու։

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (22)

ԸՆՏԱՆԻՔ, ՊԱՏԻՒ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

ՊՈԼՍԱՀԱՅ ԲԱՐՔԵՐ)

ՀԵՂԻՆԱԿ՝

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ

Աղքատը իրաւունք չունի հպարտ ըլլալու, պէտք է գեռնամած սողոսկի, խոնարհի, կքի, ցածնայ ամենուն առջև, ուրանց արժանապատուութեան ամենափոքր հետք մը պահելու վրան։

Աղքատ ու հպարտ, Աստուա՛ծ իմ, միթէ կարելի՞ է երեւակայել այդպիսի անհեթեթութիւն մը։ Եւ սակայն, ահա այդպիսի տարօրինակ աղքատ մըն էր Սաթենիկ...։

Երբ Ղուկաս էֆէնտի մտեր էր Աղքատախնամի գրասենեակէն ներս, ամէնքը փութացեր էին լարգանքով տաքի ելլելու։ Նոյնիսկ հոն գտնուող երկու խնամակալուհի տիկինները և օրիորդ մը որ անոնց կ'ընկերանար։

— Նստեցէ՛ք, էֆէնտիմ, ի՞նչ կ'ընէք, կ'աղաչեմ, բաւ Ղուկաս էֆէնտի դանդաղայլ դէպի իրեն սահմանուած Թիկնաթոռը յառաջանալով։

Ղուկաս էֆէնտի գիտեր որ միւսները նստելու համար պիտի սպասէին որ նախ ինք բազմէր և ասոր համար կամաց կը քալէր որպէս զի զանոնք տաքի վրայ կեցնելու հաճոյքը ըմբոշխնէ։

— Է՛, գործի սկսինք, ըսաւ գրասենեակի տեղապահը, իր դէմ ուղղուած համարելով փաստաբանին խօսքերը, ես կրնամ հանգիստ սրտով ձիւնը վայելել, քանի որ ձեռքէս եկածը կ'ընեմ աղքատներուն համար։

— Իմ ալ խիղճս հանդարտ է, մէջ մտաւ Նունիկ, տեսէ՛ք ասանկ օդով մը օրս զոհեցի հոս գալով, փոխանակ տաքուկ սենեակս նստած՝ դաշնակ զարնելու։

—Կեցցէ՛ ուրեմն մեր պատուական խնամակալուհիները որոնք այսքան անձնուիրաբար կ'աշխատին աղքատներու համար, ըսաւ տարեց մարդ մը ձեռքերը թեթեւօրէն իրար զարնելով։

— Կեցցէ նաև աղքատախնամին անդամները որոնք նոյնպէս այնքան կը յոգնին թաղին չքաւորներուն համար, աւելցուց տիկին Սոֆի։

— Ամէնքս ալ կեցցենք, քանի որ ձեռքերնիս եկածը չենք խնայեր, եզրակացուց Ղուկաս էֆէնտի։

Այս փոխադարձ գովասանքներէն եռաքը՝ վերջապէս նպաստներու բաշխումը սկսաւ։

Երկու կիները և օրիորդ Նունիկ բրդեղէն ու ֆանէլայէ հագուստները, որոնք խոշոր ծրարներու մէջ դրուած էին, մէջտեղ հանեցին ու խոշոր սեղանի մը վրայ դիրեցին։ Ցեսոյ մէկիկ մէկիկ նըպաստարնկալները ներս կանչուեցան և իրենց հանած աղմուկին, պոռչտուկին ու լացուկոծին համեմատութեամբ նուէրներ ընդունեցան։

Ղուկաս էֆէնտի իր թիկնաթոռին մէջ փռուած, անձնդիւր, սիկարէթը բերանը, կը դիտէր այս տոնացութիւնը, ատեն ատեն չափազանց աղմկարարները սաստելով բարձրագոչ.

— Է՛, երկան ըրիք, դուրս կորսուեցէ՛ք նայիմ, սա ի՞նչ անամօթութիւն է...չատ խօսիս նէ՝ հիչ բան մը չենք իմար հա՛... հեփսիզութիւն պէտք չէ, ան.

Ահիկա կընէր պարզապէս զգացնելու համար իր իշխանութիւնը։ Իրողութիւնը այն էր որ այդ գործողութիւններուն միջոցին ինքզ՝ մասվի՝ բոլորովին այլուր փոխադրուած էր։ Հետեւեալ օրը, երկուշաբթի, վերջապէս պիտի կատարուէր աղջկանը խօսք-կապը։ Տգան ա՛լ բոլորովին «ապան էրած էր», ինչպէս ուրախութեամբ կ'ըսէր Ղուկաս էֆէնտին։

Թէև դրամագիտի մասին անգամ մըն ալ խօսք բացեր էր երիտասարդը, բայց ինքզ որ կացութիւնը կրնած էր, բացարձակապէս մերժած էր երեք հազար ոսկիէն աւելի վճարելու։ Նոյն իսկ այդ գումարը այժմ չափազանց կը նկատէր։

— Դուքդ երկու հազար ոսկիով ալ գործը կը լմնցուէինք, կը խորհէր. և միաքն ի վար մէջց մը կը փնտռէր խաղի մը բերելու համար իր փեսացուն։

Խօսք-կապի առթիւ նոյն առտուն կըրկին իրենց տունը հիւր եկած էր քէնին, տիկին Երանիկ Ամիսեանը, իր փոքրիկ աղջկան Արաքսիի հետ, որ տասներկու տարեկան գիրուկ, սեաչուի և թուխ աղջիկ մըն էր։

Ղուկաս էֆէնտի քանի մը տարիէ ի վեր ծածուկ յարաբերութիւններ հաստատած էր քէնիին հետ, որ ինչպէս գիտենք, յաճախ իրենց տունը հիւր մնալու կուգար։ Այս բանը գրեթէ բռնի պարտադրած էր կնոջ, իրրեւ փոխարինութիւն մը այն պաշտպանութեան և դրամական օգնութեան որ ըրած էր տանկացեալ ամուսնոյն։

— Խալթ մ'ըներ իմ սայիես կ'ապրիք կոր, ըսած էր Երանիկի՝ անոր ընդդիմութիւններուն յաղթելու համար։

Եւ խեղճ կինը ստիպուեր էր տեղի տալու, նախ տեսակ մը խղճի խայթով ու ստգանքով, յետոյ, ա՛լ սովորած, գրեթէ անտարբերութեամբ, անձնամատոյց կիներու պէս որոնք ապրելու համար ստիպուած են իրենց մարմինը վաճառելու։

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)

դժուար պիտի ըլլայ. բայց համոզուած եմ որ սկսելով զայն դժուարին պարագաներուն հարկադրած ազալուրջ խնամքով, աշխատասիրութեան եւ իմաստութեան յատկութիւն մը անհրաժեշտ դարձնելով, և հեռանդնելով ձեր երեսփոխանական հրամանագրին գործադրութիւնը հեշտին ժողովուրդին կամքի, նկարագրի, զգացումի, պէտքերու ծանօթութեան, քաղաքական փոքձառութեան, հայրենասիրութեան հետ՝ պիտի յաղթահարէք բոլոր դժուարութեանց, ձեր վրայ ծանրացող գործը ի գլուխ հանելու համար եւ այսպէս պիտի կրնաք պատրաստել այն ժողովին համար որ ձեզի պիտի յաջորդէ աւելին առողջ հիմը հանրային կրթութեան եւ ազգային հիմը հանրային կրթութեան և ազգային իրաւունքներու համար ամէնէն աւելի հաշտ քաղաքական կարգին հաստատման»։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԴԱՀԼԻԵՐԸ ՀՐԱԺԱՐԱՆ

Սոֆիայէն հաստող հեռագիրները կը հաղորդեն թէ վարչապետ Մալինօֆ թագաւորին մատուցած է Դահլիճին հրաժարականը։ Նախարարները պիտի շարունակեն սակայն ընթացիկ գործերը կատարել մինչեւ նախարարական տագնապին լուծումը։ Լաւատեղեակ շրջանակներու մէջ Դահլիճին անմնկակ հրաժարականը կը վերագրուի թագաւորին եւ Դահլիճին միջեւ թագաւորական վէճերուն մասին ծագած կարծիքներու տարբերութեան։ Հրաժարականին անմիջական շարժառիթն է, սակայն, ներքին գործոց նախարարութեան մէջ երեւան եկած զանազան զեղծումներ, որոնց մէջ բազմաթիւ բարձր անձնաւորութիւններ ու Սոպրանիէի երեսփոխաններ խառնուած են։ Նախարարական տագնապին լուծումը միայն կարելի է ռազմաւորներէն յետոյ։ Թէև ընդհանրապէս կը կարծուի որ թագաւորը հրաժարականը պիտի ընդունի, սակայն Դահլիճին նոր կազմութիւնը անհաւանական չէ։

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՅՈՒՆԱՑ ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԸ

ՆՈՐ ՁԵՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՑ ՀՐԱԺԱՐԻԼ

Երէկ համառօտակի ծանուցած էինք Ազգ. Ժողովի գումարման առթիւ պատահած անցքերը Ցէէրի մէջ։ Այսօր կը փութանք լրացուցիչ մանրամասնութիւններ հաղորդել։ Ազգ. Ժողովի անդամներու ձերակալութենէն յետոյ, Տ. Եսայիի Պատրիարքը դատական նախարարին Ֆէրիդ Ս. Գրիգորեանը, խնդրելու համար որ ձերակալուած ներկայացուցիչները ազատ ձգուին և յոյն տարրին դէմ եղած հալածանքը դադրեցուցուի, եթէ ոչ պիտի հարկադրուէր հրաժարիլ և Պատրիարքարանը փակել, ամբողջ պատասխանատուութիւնը կառավարութեան վրայ ձգելով։ Մինչեւ այն տագնապը պայմանաժամ մը խնդրեց Պատրիարքին կողմէ, որպէս զի կարելի ըլլայ Պատրիարքարանի կացութիւնը կանոնաւոր դրութեան մէջ դնել հանդէպ կառավարութեան։ Դատական նախարարը պատասխանեց թէ կարգ մը միջոցներ ձեռք առնուած է և ապօրէն կերպով գումարուած Ազգ. Ժողովին համար։ Եթէ Պատրիարքը յայտարարէ թէ եւ կը կենայ Ազգ. Ժողովը նեսի հրաւիրելէ, զգալական միջոցները պիտի դադրեցուցուին։

*** Կ'ըսուի թէ Տ. Եսայիի Պատրիարք օրինաւոր ամէն միջոց սպառած ըլլալով՝ Պատրիարքարանը և եկեղեցիները պիտի փակէ, բողոքագիր մը յղելով եւ ազգութեանց։ Այդ բողոքագրին մէջ ի վեր պիտի հանէ այն հալածանքը, որուն ենթարկուած են Յոյն Ազգը և Պատրիարքարանը։

*** Երէկ առաւ ալ նոր ձերբակալութիւններ կատարուեցան։ Պ. Բէկնա օղլը Բլորոս և Տոքթ. Ֆէրմէմօղլը ձերբակալուելով Պատերազմական Ատեանին յանձնուեցան։ Առջի իրիկուն ձերբակալուածներն ալ ազատին ձգուած տակաւին, հակառակ եղած դիմումներուն։ Ազգ. Ժողովի մէջ ասանդամներն ալ պիտի ձերբակալուին։ Թանկին կ'ըսէ թէ պէտք է պատժուին այդ ներկայացուցիչները, եթէ երբեք Ազգ. Ժողովը նորէն չգումարուի իսկ։ Թասվիրը էֆենտի ալ նոյն գաղափարը կը յայտնէ, ըսելով թէ յոյն Պատրիարքարանը իր ընթացքը պէտք է փոխէ, եթէ ոչ իր կործանումը պատրաստած պիտի ըլլայ։

*** Եթէ երբեք Ցունաց Պատրիարքարանը յամառի Ազգ. Ժողովին գումարումը շարունակել միայն մեարպոլիանէրուն մասնակցութեամբ, կառավարութիւնը որոշած է ամենախիստ միջոցներ ձեռք առնել պատրիարքին և պատրիարքարանի երկու ժողովներուն անդամներուն նկատմամբ։ Նոյն իրէ ֆէրմանները եւ պիտի առնուին։

*** Սաքէնքէն հասած լուրերուն նայելով, օսմ. կառավարութեան ձեռք առած միջոցները, Ազգ. Ժողովին գումարումը արգիլելու համար, մեծ տպաւորութիւն առաջ բերած են Ցունաստանի մայրաքաղաքին մէջ։ Հելլէն մամուլը կը բողոքէ այդ արարքներուն դէմ, ըսելով թէ անոնք կը վիրաւորեն Յոյներուն ամէնէն նուիրական զգացումները և կրնան ամենածանր խնդիրներ յուզել։

*** Ամաւսիկ ոյն ճառը, զոր Պատրիարքը արտասանեց Ազգ. Ժողովին բացման առթիւ.—

«Արքեպիսկոպոսներ, լարգելի խորհրդականներ և դուք ներկայացուցիչներդ այս արտակարգ և մեծ Ազգային Ժողովին։ Զորս դարեր, իմ արժանաւոր եղբայրներս ու զուակներս ի Ցիսուս Քրիստոս, չորս դարեր անցան յորմէ՛ հետէ այս նուիրական լարին տակ ապաստանած ենք, չորս դարեր որոնց մէջտեղին մեր նախորդները կը հաւաքուէին այս վայրին մէջ ազգին երեւելիներուն ու կղերականներուն հետ խորհրդակցելու և վճռելու համար մեր ցեղին չահերուն պահպանման ու յառաջդիմութեան նպաստող բոլոր գործերուն վրայ։ Ու հիմա կարեվէր ուի խոր խոցուած, ծերացեր, հոգւով ու մարմնով չնորհակալ ենք Աստուծոյ հոս հաւաքուած տեսնելնուս արքեպիսկոպոսները ու ներկայացուցիչները Ազգին, որոնք միտարթուն կը հոգան նկեղեցին և Ազգին պէտքերը։ Այն շարժառիթները ու պատճառները որոնք անդիմադրելիօրէն անհրաժեշտ կացուցած են այս ժողովը՝ յայտնի է։ Ի վերուստ սար պատգամուած դիտաւորութիւնները, ժամանակ մը ի վեր ծագած զանազան դէպքերը, որոնց մեծ մասը պաշտօնեաներուն տգիտութենէն, հասատուած ու սովորութենէն սխալ մեկնաբանութենէն յառաջ եկած են ինքնին, տեղի ունեցած են սահմանադրութեամբ հոկակուած ազատութեան և հաւասարութեան հակառակ։ Այդ դէպքերը կը բռնադրեն նաեւ մեր ազգին առանձնաշնորհումները, որոնք ի վաղուց հետէ գոյութիւն ունին և որոնք մեզի համար թանկագին ու նուիրական ուսանդ մըն են, որոնց կրճատումը կամ փոփոխութիւնը անհանդուրժելի է մեր ազգին համար։ Սահմանադրութեան հոկակումը ողջունուեցաւ մեծ ուրախութեամբ մեր ազգին կողմէ, որ միշտ ազատական եղած է, մանաւանդ որ ամէնքին ալ կը խոստանար ազատութեան, հաւասարութեան եւ արդարութեան այնքան փափաքելի բարիքները։ Ազգէն այս կերպով է որ մեկնուեցաւ Սահմանադրութիւնը իր հօր Միհրանի վայրի կողմէ, որ նախորդիս Եսայիի Բ.ի ըրած այցելութեան միջոցին կ'ըսէր. «Մեր մեծանոյշի վեհապետը, հաստատելով ձեր առանձնաշնորհումները և ապահովելով զանոնք, ձեզի կը շնորհէ միեւնոյն ատեն՝ Սահմանադրութեան միջոցաւ անկեղ բըղխող բարիքները. ազատութիւն եւ հաւասարութիւն»։ Սակայն ամէնքին յայտնի եղող այդ խոստումները հաստատուած չեն ու վերջերս, քաէարկուած նոր օրէնքը այս վիճակին շարունակութիւնը եղած է, որովհետեւ այդ օրէնքը մեր նեկեղեցին ներքին վարչութեան միջամտելս կը հանդիսանայ ու սեփականութեան իրաւունքի վայրումը կ'արգիլէ։ Ուրեմն մեր կողմէն անհանդուրժելի պիտի ըլլար որ, չկարենալով լսել թէ խոստացուած բարիքները կը վայելենք, կորսնցնենք այն բոլոր առաջնորդումները, որոնց վրայ հիմնուած է մեր ազգային գոյութիւնը, մանաւանդ որ այդ կորուստը պիտի նշանակէր անհետացումը և ջնջումը մեր ազգին, որ իրաւունք ունի տարելու միւս ազգերու չարքին մէջ իր պատմութիւնը ու մարդկութեան մատուցած ծառայութիւնները։ Մենք գիտենք մեր քաղաքացիի պարտականութիւնները կատարելու հանդէպ և հաւատարմօրէն կատարած ենք զանոնք, ինչպէս մինչեւ այսօր կը կատարենք օրէնքին ամենանուրն մէջ, և ահա թէ ինչո՛ւ օրէնքներու գործադրութիւնը կը պահանջենք։ Մեր առանձնաշնորհումները հաստատուած էին թէ՛ «խաթթ»երով թէ «պէրաթ»ներով, թէ դաշնագիրներով և թէ եպարքական շրջագրականներով ու մեր առանձնաշնորհումները երկրին մէկ յարգուած օրէնքը եղած են ու հետեւաբար՝ Սահմանադրութեան հիմնական յոդուածներուն մաս կը կազմեն։ Բայց վերջերս երեւան եկաւ առանձնաշնորհումներու իրաւունքին մէջ միջամտութիւն մը որ անանց գոյութիւնը կը ջախջախէ։ Ամաւսիկ ինչու համար օրէնքին ոգիին ու տառին հակամարտ, գումարեցինք այս ժողովը, որ պիտի ուսումնասիրէ ու փնտռէ կառավարութեան հետ համաձայնութեան մը միջոցներ,. հանխորհուրդ լուծելու համար բոլոր վէճերը ու անանց վերադարձը արգիլելու համար ապագային։ Բոլոր վէճերուն անհետացումը մեծ չահեկանութիւն մըն է պետութեան ընդհանուր հայրենիքին համար ու պիտի զարգացնէ մեր ազգին բարեկեցութիւնը, կառավարութեան խնայելով ամէնձանձրոյթ։ Ուրեմն ձեզ կը հրաւիրենք այս աշխատութեան ու բացուած կը հուսկենք ժողովը, մաղթելով որ իր աշխատութիւնները բեղմնաւոր ըլլան մեր ընդհանուր հայրենիքին օգին ու չահուն համար։»Պատրիարքը աւելցուցած է. «Դերագոյն պարտականութիւն մը ունինք մեր մաղթանքները ուղղելու մեր վեհապետին որ, իր բարեսրտասը տէր համեղուած ենք, ցաւ կը զգայ մեր ազգին արդար գանգատներուն համար։ Նաեւ պարտականութիւն ունիմ աղօթել Աստուծոյ, մեր սահմանադրական կառավարութեան երջանկութեանը համար։ Եթէ դժգոհութեան պատճառներ ունինք կառավարութեան մէկ քանի անդամներուն դէմ, միտ կը յարգենք զայն իր սահմանադրական քաղաքացիներ ու կը մաղթենք փիկուիլ մեր մատնոգութիւններէն զոր մեզի առթած են այն դէպքերը զոր յիշեցինք։»

*** Ազգ. Ժողովին անդամ եւ Իսօ Թերթին արտօնատէր Սարգիսի էֆ. ա պատասխանը առած է ոսոիկանի մը, երբ այս վերջինը կը հարցնէր թէ ինչո՛ւ էր տարարքեր. «Մտարագրողները ձեզ կը խաբեն։ Որովհետեւ մտերս Ազգ. Ժողովը պիտի բացուի։ Ինչո՛ւ համար պարապ տեղը տարարգրեմ։»

*** Արտաքին գործոց նախարարը, առջի օր, ամաւսիանի օսմ. ներկայացուցիչներուն հեռագիր ուղղելով, տեղեկութիւն տուած է կառավարութեան ձեռք առած միջոցներուն վրայ, Պատրիարքարանի ապօրէն ընթացքին հետեւանքով։

*** Ականատես սպայ մը հետեւեալ կերպով կը պատմէ Ցիէրի մէջ ունեցած տպաւորութիւնները.— Տասը հազար հոգիի բազմութիւն մը կար Պատրիարքարանին առջեւ ու չըլլայ որ ճարանները ուժի մէջ, որոնք լեցուած էին ամբողջովին, բայց ոեւէ ցոյց չեղաւ։ Պատրիարքարանին առջեւ խռնուած Յոյները պաղարիւնութիւնն պահեցին, եւ այդ հանդարտութիւնը պատ. կը բերէ իրենց։ Տեսայ փոստարան Սրբոյ Էֆ.ի և Պ. Սօլօն Բաղանովայի, Պ. Նօմիքոսի և Պ. Մերմեր օղլուի ձերբակալութիւնը։ Ամէն ձերբակալուած պահակնոց կը տարուէր երկու ոստիկաններով եւ երկու հեծելներով չրջապատուած։ Ազգ. Ժողովին անդամներէն բարեկրթութեամբ կը խնդրուէր պահակնոց երթալ։ Անոնք ոեւէ առարկութիւն չերին, բացի Պ. Նօմիքոսէ, որ յայտարարեց թէ գործ մը չունէր պահակնոցը, Բայց փափկութեամբ հակադարձին թէ կարգադրուելիք փոքր գործ մը կար. ասոր վրայ՝ Պ. Նօմիքոս ձգեց որ պահակնոց տանին զինքը։ Պէտք է ըսել որ եկեղեցական ներկայացուցիչներուն արգելք չյարուցուեցաւ Պատրիարքարան մտնելու։ Նոյն իրէ երկու աշխարհական ներկայացուցիչներ տեսայ, որոնք ետ դարձան, չուզելով Պատրիարքարան մտնել, ոստիկանութեան հետ գործ չունենալու։ եւ պահակնոց չերթալու համար։ Ամէն հանանականութեան առաջքը առնելու համար, հեռեւակազօրքը պատրաստ կը գտնուէր Ուղղարանի զօրանոցը։ Հին կամուրջին մօտ։ Բարեբաստարար, մեր յոյն հարեւանիներուն հանդարտութիւնը և պաղարիւնութիւնը պէտք չթողուց այդ դիւրաւորական ուժին գործադրութեան։ Բանի մը զարգացած Յոյներու կարծիքը հարցուցի, որոնք հաւաստեցին թէ Յոյներուն համար անխելքութիւն պիտի ըլլար կառավարական տնօրինութեանց հակառակիլ եւ թէ չատ ուշիղ ընթացքի մը հետեւած են կառավարութիւնը եւ եւ Յոյները։

ԿՐԻՏԻԿԻ ԽՆԴԻՐԸ

Աքէնքէն կը հեռագրեն թէ հելլէն կառավարութիւնը, հաշտարար ոգի մը ցոյց տալու համար, Կրետէի ոստիկանական ուժերու ոգիներուն և ենթասպաներուն անդ նորեր չպիտի կարգէ։

*** Հռոմի լրագիրները կը ծանուցանեն թէ Տոքթ. Մարիսի անուանումը իբր նախագահ Գործադիր Ժողովին, գլխաւոր դժուարութիւնը հարթած է, և միւս դժուարութիւններն ալ պիտի հարթուին։

*** Թրիպոլիս կ'ըսէ թէ Պ. Կրիքորիսի Աքէնք այցելութիւնը վերջերս բան մը չունի իր մէջ։ Հելլէն կառավարութիւնը կ'ուզէ իր նեկայացուցչին հետ բորդրգացրէ։

*** Բուլգարիի կ'իմանայ թէ Կրեէի Յոյներուն կողմէ իսլամ տարրին վրայ եղած յարձակումները յաճախի կը դառնան։ Որ չանցնիր որ իսլամներուն վերայ յարձակում չգործուի։ Բուլգարիի Թղթակիցը կ'աւելցնէ թէ կղզիին իսլամներուն վիճակը անհանդուրժելի է։

ԵԼՄԱՍԱԿԱՆ ԲԱՐԵՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆԵՐԸ

Ելմասական գանձուն գործառնութեանց վերաբերեալ մանաւոր օրէնք մը պատրաստուած է, որ յառաջիկայ օսմուս պիտի գործադրուի։ Այդ օրէնքին 56դ յոդուածին համաձայն, այսուհետեւ ելմասական նախարարութիւնը պիտի գանձէ հաստիքներու և ծախքերը պիտի ընէ։ Հետեւաբար զանազան պաշտօնատանց մասնաւոր արկղները պիտի ջնջուին։ Սակայն հաշուակալները իրենց պաշտօնին մէջ պիտի մնան։ Միայն մաքսային վերատեսչութեան մնաւելի ճիւղը պիտի մնայ անցեալին պէս։ Այդ օրէնքին շնորհիւ երկրին գանձային դրութիւնը մեծապէս պիտի կանոնաւորուի։

ԿՈՒՍԱԿԱԼՆԵՐՈՒ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Ներքին գործոց նախարարը գաւառներու մէջ վարչական մեծ փոփոխութիւններ պիտի կատարէ։ Տանէ աւելի կուսակալներ և քանէ աւելի մութէսարիֆներ պիտի փոխուին։ Քանի մը բարձրատիճան ազաներ ալ կուսակալ պիտի անուանուին։ Պայրամի ասներէն յետոյ պիտի կատարուի այդ փոփոխութիւնը, որ նախաբանն է նահանգներու վերակազմութեան օրինագծին։ Ինչպէս յայտնի է, այդ օրինագիծը Խորհրդարանի յառաջիկայ նստաշրջանին մէջ վիճաբանութեան պիտի ենթարկուի։

ԵՊԱՐՔՈՍԻՆ ՈՒՂՂՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բարիզի օս/. դեսպանատունէն հաստատի մը նայելով, եպարքոսը ապէր օր Բարիզէն մեկնած է, Պոլիս դառնալու համար։ Խրգայի Շերիֆի հանդէպին մայրաքաղաք պիտի գանուի։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀՕՐԵՆԻ ՄԷՋ

Տիւրքիներուն պէսը, Եանէա Աքայ, հնազանդութիւն յայտնած է տեղական իշխանութեանց։ Արշաւախումբին հրամանատար Սամի փաշա Հալէպ հասած է յարգալից ընդունելութիւն գտնելով։ Տիւրքիներուն կողմէ նոր խնդրագիրներ տրուած են Սամի փաշային և Սուրիոյ կուսակալին։

ՋՐՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Կ. Պոլսոյ 1301, 1302 և 1303 տարիներուն զինուորցուները զէնքի տակ պիտի կոչուին Պայրամի ասներէն յետոյ։ Այդ զինուորները մայրաքաղաքիս զինուորական գաղտնի կայաններուն մէջ պիտի զեռեղուին։ Ցեռոյ զէնքի տակ պիտի կոչուին 1304 և 1305 տարիներուն զինուորցուները։

ՆԵՂՈՒԹՅՆԵՐՈՒ ԱՄՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ցանձնաժողով մը կազմուած է, Վոստիորի և Տարտանելի Նեղուցներուն ամրութիւնները զօրացնելու համար։ Նախորդ ծովային նախարար Բիզա փաշա այդ յանձնաժողովին նախագահանանուած է։ Բիզա փաշա Պերլին գտնուելուն համար, այդ անուանումը իրեն հեռագրուեցաւ։

ԴԱՀԱՖԱԹԱՆԴԻՆ

ՕՑՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ձորնալ տ'Իթալիայի Պոլսոյ Թղթակիցը գահամատանդ Նուսուֆի Իզզատին էֆ.ի հետ տեսակցութիւն մը ունեցած է։ Դահատանդը Իտալիոյ մասին խիստ սիրալիր յայտարարութիւնն ընելով, ըսած է թէ մօտերս Հռոմ պիտի այցելէ։

ՍԵՐԻՍԱՍԱԳՐԻ ԵՂԻՊՏԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ԲՈՂՈՔԸ

Ժընէվէն կը հեռագրեն թէ Անգլիացիներու կողմէ Եգիպտոսի գրաւման տարեդարձին առթիւ, Սրիսասարդ-Եգիպտացիները մեծ միթինկ մը գումարած են։ Այդ միթինկին մէջ Մօնտմէյա Ֆամի և Բէյր Հարտի խօսք առած են։ Բողոքի հեռագիր մը որկուած է Անգլիոյ նախարարապետին։ Խեվին ուղղուած բողոքի հեռագրով մը խնդրած են որ Սահմանադրութիւնը վերահաստատուի։ Գահիրէի ազգայնական կուսակցութիւնը Լանտոնի արտաքին գործոց նախարարութեան բողոքած է անգլ. գրաւման դէմ։ Այդ բողոքը ուղղուած է նաեւ եպարքոսին։

ՊԱՂԱՆԳԱՆԻՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ

Պաղանգային ամաւսնութեան ծագիրը, որ լրջօրէն կ'ուսումնասիրուի այս պահուս, Խորհրդարանի յառաջիկայ նստաշրջանին, Երեսփ. Ժողովին պիտի ներկայացուի։

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Ելմասական նախարար Ճավիտ պէյ և ներքին գործոց նախարար Թալաթ պէյ չաթաթ օր Լիսիրէ պիտի երթան։ Երկու օր հոն մնալէ յետոյ, Կ. Պոլիս պիտի դառնան և Բամազանի 25ին Տրապիզոն պիտի երթան, հոն ամրցնելու համար Պայրամի տօները։

ՄԵԼՆՈՒՈՐ

Բերա, մեծ փողոց, Ս. Անթոնեան եկեղեցին մօտ հաստատուած թիւ 375 վաճառատան տէրը, Պ. Ամէնէ Քօքինօ, քանի մը օր առաջ, Եւրոպա մեկնեցաւ, եղանակին վերաբերեալ նորագոյն ապրանքներ գնելու համար։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ՁԱՔԱՐԻԱԼԻՔԻ ՆՈՐ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— Զաքարիալը Լօսէմիդ չրջակայքը, Սրվաճի գիւղին մօտերը, ապանուած է տասնապետ մը, զինուոր մը, գիւղացի մը, կին մը և աղայ մը։ Զինուորական ջոկատ մը ղրկուած է հոլովարական ապատանները ձերբակալելու համար։ Չուր ջանք անօգուտ վատակ։

ԲԻՐՏ ՊԱՇՏՕՆԵԱՅԻՆՄԸ ԱՐԱՐԸ.— Իզմիրի Օսմ. Շեշնուական Ընկերութեան Գորբէլիօն Նաւամատոյցին վրայ գանուղները ցաւալի տեսարանի մը հանդիսատես եղած են։ Ժամակոչեան անուն Հայ մը վազելով նաւամատոյց կ'երթայ դէպի Իզմիր մեկնելու վրայ եղող չոգենային հանելու համար. սակայն ոտնակոխուած պաշտօնեան՝ Սաֆա՝ գուռը կ'ոգէ և կարգիլէ ներս մտնել։ Ժամկոչեան կարդկէ թէ չոգենաւը տակաւին կեցած է և կրնայ հանել։ Սաֆա կը մերժէ բանա՝ «կեպերրեսին եա՛» ըսելով։ Ժամկոչեան «սեՙն կեպեր» կ'ըսէ. ասոր վրայ՝ Սաֆա բէվոլվէրը կը հանէ և կ'ուզէ պարպել հայ երիտասարդին վրայ։ Սակայն ներկայ բազմութիւնը կը հանի և կը շրջապատէ կռուողները՝ արիւնաներդութեան մը առաջքը առնելու համար, իսկ հոն գտնուող ոստիկանը փոխանակ Սաֆային զէնքը գրաւելու և զայն պահպանոց առնելու, Ժամկոչեանը կը ձերբակալէ և կ'առաջնորդէ մօտակայ պահպանոցը։ Ժողովուրդը բազմութեամբ կը դիմէ հոն և եղելութիւնը կը յայտնէ ոստիկանութեան քօմիսերին, կը բողոքէ ոստիկանին անիրաւ ընթացքին դէմ և կը պահանջէ որ բէվոլվէրը քաղաք Սաֆա՝ ձերբակալուած օրինական պատիժի ենթարկուի։ Քօմիսերը կը հրամայէ Սաֆայի զէնքը գրաւել, երբ արդէն բանը բանէն անցած էր...։ Ժողովուրդին կողմէ ղեկավարը կը պատրաստուի եղեր ոստիկանին ապրանքի ընթացքին դէմ բողոքող, որ պիտի յանձնէ կուսակալին։

ՊԱՎԱԼԱԳՈՒ ՍՊԱՆՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Բավալայէն ոգոս. 28 Թուով հեռեւալը կը գրեն Օսմ. Լոյսէ. «Կ'երեւայ թէ պոլսօրի քօմիթէն հարկ եղած գումը չուներ Հելլէններուն դէմ պոյքօթը շարունակելու համար։ Դրամի այս նուազութեան վերջ մը տալու համար, երեւակայեցին անօրինակ և հետաքրքրական միջոց մը։ Բոլոր Հելլէններուն համար սահմանեցին մէկէն հինգ ասկր տուրք մը։ Իրենց առեւտուրին կարեւորութենէն հասմամբ։ Այս նորօրինակ տուրքին գանձումը երեկ սկսաւ։ Ալէքօ անուն Հելլէն մը չուզեց վճարել. պոյքօթ ընողները անոր վրայ յարձակեցան, ծեծեցին և երիկամունքին մէջ դաշոյն մը մխեցին։ Վիրաւորը հիւանդանոց տարուեցաւ. մահ մօտալուտ է։ Այս իրողութիւնը ընդհանուր խուճապ առաջ բերաւ։ Վաճառականները փակեցին իրենց խանութները և այսօր ծխախոտ 15,000 գործարանները չեն ուզեր աշխատիլ։ Ամբողջ ժողովուրդը անձկութեամբ կը սպասէ յանցաւորներուն պատժուելուն։ Ցուսալի է որ մեր պատուարժան գայմագամը, իր խոհեմութեամբը պիտի յաջողի վերջացնել կն ժամանակներու յառուկ վայրագութիւնը»։

ՀՐԴԵՀ.—Գարակէօմրիւք Ցէօրթ Եալ Աղքը, հրդեհ ծագելով, տասներեւու տուներ այրեցան։ Կ'ըսուի թէ երեւ կիներ այրած են, բոցերուն մէջ մնալով։

ՐԵՒԵԼՔ,ԻՆ ԹԵՐԹՕՆ (148)

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԴՈՒՔՍԱ

ԿՈՄՍ ՄՈՆԹԷ-ԳՐԻՍԹՕ

ԺԲ.

ՀԱՄԱՌՕՏԵՑԻ ԱՌԱՋԱԿՆԵՐ

«Բայց Թէրէզա ոտքի ելաւ իսկոյն. գալով փախստականին, փառուած տեղը մնաց, հոգեւարքի ղղանգումներուն մէջ գալարուելով։

«Վանքա իսկոյն Թէրէզայի վրայ խոյացաւ, որովհետեւ հոգեվարքէն տասը քայլ հեռու, որունքները սկսած էին դանդաղել ու ծունկի վրայ ինկած էր. Վանքա սա սոսկումի վախը ունէր որ իր թշնամին զգեստոյ գնդակը միեւնոյն ատեն իր նշանածը վիրաւորած չըլլար։

«Բարեբախտաբար, չէր վնասուած. տարափը միայն անդամալուծած էր Թէրէզայի ուժը։ Երբ Լուիճի ապառով եղաւ թէ ոչ առողջ էր Թէրէզան, այն ատեն վիրաւորին կողմը դարձաւ։

«Առեւանգիչը դեռ նոր մեռած էր, բռունցքները սեղմած, բերանը ցաւէն կծկուած և մազերը հոգեւարքի քրտինքին տակ ցցուած։

«Աչքերը բաց եւ սպառնական երեւոյթ մը ունէին։

«Վանքա դիակին մօտենալով ճանչցաւ Բուքսէմբթօն։

«Երկու երիտասարդներուն կողմէ ա զատուելէն ի վեր՝ ուսազգեստը սիրահարած էր Թէրէզայի, երդում ընելով որ նորատի աղջիկը իրը պիտի ըլլար։ Այդ օրէն սկսեալ՝ լրտեսած էր զայն, և օգտուելով այն պահէն, ուր Թէրէզայի սիրահարը առանձին ձգած էր զայն, ճամբան ցոյց տալու համար ուղեւորին, առեւանգած էր աղջիկը. Թէրէզան այլեւս իրը կը կարծէր, երբ Վանքայի գնդակը, անվրիպելի կերպով նչան առնուած, սիրտը ծակած էր։

«Վանքա պահ մը անոր երեսը նայեցաւ, առանց ոեւէ յուզում ցոյց տալու, մինչ Թէրէզա, ընդհակառակը, համակ դողդոջուն, չէր համարձակեր աւազակին մօտենալ, եւ յամրաքայլ կը յառաջանար, ակնարկ մը ձգելով դիակին վրայ, սիրահարին ուսին վրայէն։

«Մէկ վայրկեանէն Վանքա ,ետին դարձաւ, դէպի սիրուհիին կողմը։

«— Ա՜հ, ա՜հ, լա՛ւ, հագուեր ես. կարգը ինձի եկաւ արդուզարդը ընելու։

«Արդարև, Թէրէզա ոտքերէն մինչեւ գլուխը հագուած էր Սան-Մեէլիէ կոմսին աղջկան զգեստներով։

«Վանքա Թեւերուն մէջ առնելով Բուքսէմբթոյի մարմնը, քարայր տարաւ զայն, մինչ Թէրէզա դուրսը կեցած էր։

«Եթէ երբեք ուզեւոր մը անցնէր հոնկէ, տարօրինակ բան մը պիտի տեսնէր. հովուհի մը իր ոչխարները կը պանդանէր քաւիրէ չրջազգեստ մը հագած, օղեր, մարգրիտէ մանեակ մը, ագամանդէ ասեղներ և չարիւղայէ, զմրուխտէ ու ոսկեայէ կոճակներ դրած։

«Անտարակոյս, Միօրիանի առենը պիտի կարծէր, և Բարիզ դարձին, պիտի հաւատար թէ Ալպեաններու հովուհիին հանդիպած էր և թէ ան նստած էր Սան. պին լեռներուն ստորոտը։

«Մէկ քառորդ յետոյ, Վանքա քարայրէն դուրս ելաւ։ Իր դէմքը ոչ նըշաւ վայելուչ էր քան Թէրէզայինը։

«Վանքա կը կրէր Թաւիշէ և ոսկեքանդակ կոճակներով լոդիկ մը, մեռաքսէ ասեղնագործուած բաճկոնակ, վզին շուրջը կապուած հռովմէական էշարբ մը, ոսկեճամուկ և կարմիր ու կանաչ մետաքսէ փամփլանոց մը. երկնագոյն Թաւիշէ տաբատ ծունգին վերեւ կապուած էր ադամանդէ ճարմանդներով, էշայեամի խայտաբղէտ մորթէ չինուած սռնապաններով, ուր հաղարումէկ արպէսքներ կային. գլխարկին այլազան գոյները կը ծփային. երկու ժամացոյցներ մէջքէն կախուած էին, և փառաւոր դաղոն մը փամփլանոցին մէջ անցուած էր։

«Թէրէզա հիացումի աղաղակ մը արձակեց։ Վանքա այդ զգեստին ներքեւ կը կը նմանէր Լէօքոլտ Ռօպերի կամ Շուէյցի մէկ նկարին։

«Բուքսէմբթոյի զգեստները հագած էր։

«Վանքա նշմարեց նշանածին վրայ ձգած ազդեցութիւնը, և հպարտութեան ժպիտ մը ունեցաւ իր բերանը։

—«Հիմա ինծի բաղդակից պիտի՞ ըլլաս, Թէրէզա, ո՛ւր որ ալ երթամ, բաւ Վանքա։

«— Այո՛, պատասխանեց նորատի աղջիկը խանդավառութեամբ։

«— Պիտի՞ հետեւիս ինծի, ո՛ւր որ ալ երթամ։

«— Նոյն իսկ եթէ աշխարհի ծայրը ըլլայ։

«— Մնա, ուրեմն, Թեւս մտիր, ու մեկնինք, որովհետեւ ատեն կորսնցնելու չենք։

«Թէրէզա իր սիրահարին Թեւը մտաւ, առանց հարցնելու թէ ո՛ւր պիտի տանէր զինքը, որովհետեւ այդ պահուն Վանքա իրեն կը թուէր Աստուծոյ պէս գեղեցիկ, հպարտ ու զօրաւոր։

«Երկուքը մէկանց անտառին մէջ յառաջացան. քանի մը վայրկեանէն՝ անտառին եզերքը հասան։

«Աւելորդ է ըսել, որ անտառին բոլոր արահետները ծանօթ էին Վանքայի. ուստի անտառին մէջէն յառաջացաւ, առանց վարանելու, թէեւ ոեւէ ճամբայ բացուած չըլլար, բայց Վանքա հետեւելիք ճամբան կ'որոշէր՝ ծառերը և թուփերը քննելով. այպէս ժամակէս քալեցին։

«Անտառին ամէնէն թաւուտ տեղը հասած էին։ Զոր հեղեղատ մը դէպի խոռունկի կիրճ մը կ'առաջնորդէր։ Վանքա այդ տարօրինակ ճամբէն յառաջացաւ, որ երկու եզերքներուն միջեւ թխմուած եւ չոճիներուն թաւ ստուերովը մթագնած, Ավէրնէի արահետին կը նմաներ, որուն վրայ կը խօսի Վիրգիլիոս. միայն թէ դառիթափ ուղի հնչտ էր։

«Թէրէզա, այդ վայրի ու ամայի վայրին ի տես, երկչոտ դարձած, իր առաջնորդին քով կը սեղմուէր, առանց բառ մը արտաբերելու, բայց տեսնելով որ տիրանը հասատա քայլերով և բոլորովին հանդարտ դէմքով կը յառաջանար, ինք ալ ուժ ունեցաւ իր յուզումը զսպելու։

«Ցանկարծ տասը քայլ հեռուն, մարդ մը դուրս ելաւ ծառի մը ետեւէն։ ուր պատուրուած էր և նշան կ'առնէր Վանքայի։

«— Եթէ քայլ մըն ալ առնես, կը սպանեմ քեզ, պոռաց մարդը։

«— Դնա՛ բանդ, ըսաւ Վանքա, ձեռքը վեր առնելով արհամարհոտ չարժումով մը, մինչ Թէրէզա, չկարենալով իր ապրսափը պարակել, անոր մօտ կը սեղմուէր։ Դալլերը զիրար կը յաջորդեն միթէ։

«— Ով ես դուն, ըսաւ պանդրը՝

«—Լուիճի-Վանքա, Սան-Մեէլիէ ազարակին հովիւը։

«— Ինչ կուզես։

«— Կուզեմ ընկերներուդ հետ խօսիլ, որոնք Ռոքքա Պիանքա կը գտնուին։

(Շարունակելի)

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ՁԱՔԱՐԻԱԼԻՔԻ ՆՈՐ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— Զաքարիալը Լօսէմիդ չրջակայքը, Սրվաճի գիւղին մօտերը, ապանուած է տասնապետ մը, զինուոր մը, գիւղացի մը, կին մը և աղայ մը։ Զինուորական ջոկատ մը ղրկուած է հոլովարական ապատանները ձերբակալելու համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃԻ

Ազգային իշխանութեան և կուսակցութիւններու միջև խաղաղաբար համաձայնութիւն մը յառաջ բերելու համար, ինչպէս յայտնի է, Ս. Պատրիարքի հրաւէրովը ժամանակէ մը ի վեր Ազգ. Ժողովի երեսփոխանները կազմաւ խորհրդակցութեան կը հրաւիրուին Ղալաթիոյ Խորհրդարանը։

Այսօր ևս նմանօրինակ գումարում մը տեղի կ'ունենայ հոն։

Կ'երևայ որ այդ խորհրդակցութիւնները, որոնց տալիք արդիւնքի մասին կասկածողներ չատ կային, ինչպէս կային ու կան չատեր որ փափաքող են ապադիւն մնալուն, այժմ յուսատու դառնալ սկսած են։

Երկու կողմէ ալ խնդիրը անոյշ տեղը կապելու փափաք մը կայ. այդ փափաքը յայտնած է նաև Հայրապետը, անձնաւորութեան մը ուղղած մէկ նամակին մէջ, որուն պատճէնը ղրկուած է Ս. Պատրիարք հօր։

Այս լուրը ուրախութիւն է անուշ։

Միաբերը հանդարտած կը թուին և քանակարութիւնը իր գերիշխանութիւնը սասցած։ Ո՛չ անհնաները, ո՛չ ալ ժողովուրդ մը կրնան յարատև գրգռութեան մը մէջ ապրիլ, մանաւանդ երբ այդ գրգռութիւնը ապուշ անհնակացողութենէ մը առաջ եկած է, առանց հիմնական արդարացուցիչ պատճառներու։

Այսպէս ուրեմն կ'երևայ որ կարելի պիտի ըլլայ բաց ու գոցի տղմաւանային վերջ մը դնել, առանց «Այէն գնով» մի-ջոցներու դիմելու։ Նոյնպէս կարելի պիտի ըլլայ համաձայնութիւն մը գոյացնել դիրար չնախատելու, չզրպարտելու, չանարգելու համար։ Այս ալ, եթէ երբեք իրականանայ, մեծ երեւոյթ մը պիտի ըլլայ մեր հանրային կեանքին մէջ։

Եւ այս երկու յաջողութիւնները եթէ Ս. Պատրիարքն ու երեսփոխանները կարենան ի գլուխ հանել, գնահատելի ու իրական ծառայութիւն մը մատուցած պիտի ըլլան ու պիտի կրնան ինքզինքնին արժանի համարել մեր շնորհակալութեան։

Համաձայնութեան չափազանց սիրահարներ սակայն կ'ուզեն կանգ չառնել այս գեղեցիկ ճամբուն վրայ և աւելի հեռուները երթալով՝ կատարեալ միութիւն մը յառաջ բերել կուսակցութիւններու և ազգային իշխանութեան միջև։

Ասիկա անշուշտ լոկ երազ մրն է ու բուն իրականացումը նոյնիսկ փափաքելի չէ, ո՛չ ալ կարելի։

Թող միշտ գոյութիւն ունենան տարբեր գաղափարներու և սկզբունքներու ծառայող խմբակցութիւններ. միայն թէ գիտնան դիրար յարգել և իրարու հետ պայքարիլ գաղափարական բարձրութեան մէջ։ Այն ատեն ոչէ միայն չի ծագիր կարիքներու ստրկութենէն։

Դէչն այն է երբ կուսակցութիւն մը ուղղափառ սկզբունքներու մենաշնորհն ունենալ կը կարծէ և ասոր համար, իր անսխալականութեան յենած, կ'ուզէ զայն պարտադրել ուրիշներուն, ամէնէն ծայրայեղ եւ դատապարտելի միջոցներով։ Հոս է որ կը սկսի մոլեռանդութիւնը, ըլլայ կրօնական, ըլլայ աշխարհական, քանզի մոլեռանդն բան է, և կը մղէ իր կուսակիցները ամէնէն խելօսկ բռնաւորութեանց։ Մոլեռանդ չերիսթէնն այնքան աղիտաբեր է որքան մոլեռանդ ազատամտը, քանզի երկուքին ալ մատնութիւնը, հոգեբանութիւնն ու գործելակերպը միեւնոյն է, ինչպէս միեւնոյն է իրենց յառաջ բերելիք արդիւնքը։

Լայնախոհ և թոյլատու ըլլանք և այն ատեն դիւրաւ իրար պիտի հասկնանք։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԱՇԵՏԼՈՒԹԻՒՆ

Ս. Պատրիարք հայրը վաղը փոխադարձ այցելութիւն պիտի տայ Պուլկարիոյ Էկզարքք Տ. Եսայիի։

ԸՆՏՐԵԼԻՆԱՑ ՅԱՆԿԵՐ

Կրօն. Ժողովը իր երէկի նիստին մէջ առաջնորդական ընտրելեաց եռանուն ցանկը պատրաստեց։ Խորհրդի ընտրելի նշանակեց՝ Ճէվահիրեան Սրապեան և Վարդան Գասպարեան ու Շաւարշ Սահակեան վրդ.ները։ Իսկ Բաղէշի՝ Յակոբ Աշտեպս. և Վանայ Յակոբեան ու Սուրէն Գալէմեան վրդ.ները։

ՐԱՖԱՆԱՑԻՑ ԲՈՂՈՔԸ

Կրօն. Ժողովոյ քահանայ անդամները հաւաքական գրով մը Խան Ժողովին դիմեր և խնդրեր են որ Վարչութեան նախորդ որոշման համաձայն քահանայից իրաւունքը եղող պակադրեմը պատրիարքարանը ինք գտնէ։

ԲԱՆՏԱՐԿՈՒՄԱՆ ԲԱՀԱՆԱՆ

Մուշի Բրդոնց գիւղի քահանան որ սակէ առաջ ձերբակալուած և բանտարկուած էր, մինչև հիմա ազատ արձակուած չէ եղեր։ Այժմ առաջնորդ օրաղանը դարձեալ խնդրած է որ պատրիարքարանը հարկ եղած դիմումը ընէ կառավարութեան մօտ։

ԲՈՂՈՔՆԵՐ

Դարձեալ Զարանճագրի հայերը բողոք բարձեր են Պատրիարքարան՝ յայտնելով թէ իրենք, 20000 հայեր, անպատապար պիտի մնան եթէ իրենց հողային խնդիրը չկարգադրուի, ուստի շուտափոյթ կարգադրութիւն մը խնդրած են։

** Սղերդէն կը հեռագրեն թէ Ղարզան գիւղի քանի մը հայերու հողերը գրաւուած են և կարգադրութիւն մը կը խնդրեն։

ՏՆՏԵՍ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Տնտես. Խորհուրդը իր վերջին նիստին մէջ հետեւեալ որոշումները տուաւ։ 1.— Ծէրիգիւղի Թաղ. խորհուրդը տեղւոյն ազգ. վարժարանին մատակարարութեան համար խնդրած էր որ Բերայի կալուածոց մնացուկէն ամսական գումար մը յատկացուի, դիտելով տալով թէ Ծէրի Գիւղի Թաղը եւս իր մասնակցութեան իրաւունքը ունի Բերայի կալուածոցին մէջ։ Խորհուրդը տեղեկանալէ ետք այս մասին Բերայի Թաղ. խորհուրդին և պարտուց հատուցման Յանձնաժողովին բացատրութիւնները և Բերայի եկեղեցւոյ կալուածներու կառուցման ու Ծէրիգիւղի Թաղին միացման և անջատման պարագաներուն վրայ պատմական տեղեկութիւններ քաղելէ յետոյ, դիտեց որ Բերայի եկեղեցւոյ կալուածներուն մէկ մասը կառուցուած է 1837 թուականին՝ երբ տակաւին Ծէրիգիւղի Թաղը գոյութիւն իսկ չուներ։ Իսկ Թօքաթլեանի չենքը որ նախ Թատրոն էր, կառուցուած է փոխառութիւններով և ոչ եկեղեցական հասոյթներով, այնպէս որ ժամանակ առ ժամանակ Բերայի միացուած Թաղերէն և ոչ մէկը, ինչպէս Գասպար Բաչա, Ղալաթիոյ և Ծէրի գիւղ ունէ իրաւունք չեն կրնար ունենալ նոյն եկեղեցւոյ կալուածոց հասոյթներուն մէջ։ Ժամանակին անոր միացած ըլլալուն պատճառաւ։ Խորհուրդը իր այս տեսութիւնները Թաղաք. Ժողովին հաղորդել որոշեց։ 2.— Գարակեօմրիկի Թաղեցիները դիմում ըրած ըլլալով տեղւոյն հրիգեալ եկեղեցւոյն վերանորոգութեան համար, խորհուրդը որոշեց վերջինին յանձնարարել Արմաշու խնամակալութեան հաղորդելու թէ օրքան կը հասնի իր քով գտնուած պատրաստ գումարը, և թէ ինչ գոյքեր ունի Գարակեօմրիկ Պաղաթի եկեղեցիին մէջ և թէ ինչ է իր տեսութիւնը անոր վերանորոգութեան մասին, ըստ այմմ կարեւորը գործադրելու համար։ 3.— Թաղաք. Ժողովի Նախագահ Առենապետ Մանուկ էֆ. Ազարեան գրով մը խնդրած էր որ պէտք եղածը յանձնարարուի Մայր եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդին վճռելու համար Գարձալի եկեղեցւոյն կալուածները։ Խորհուրդը նկատելով որ Մայր եկեղեցւոյ անուանը դժուարութեանց առիթ կը գտնուի ժամանակին կատարուած կարգ մը կալուածներու գործադրութեան առթիւ, որոշեց իր առաջիկայ նիստին հրաւիրել նոյն եկեղեցւոյն Թաղ. Խորհուրդը պէտք եղած խորհրդակցութիւնը կատարելու և կանոնաց Հոգաբարձութեան կարծիքը առնելէ ետք կարգադրը անօրինելու համար։ 4.— Զնդուլ Արզընի հանգուցեալ առաջնորդական փոխանորդ Եղբայր վարդապետ Սաքէանի եղբայրը Թոմասթոյի առաջնորդարանին միջոցաւ խնդրած ըլլալով որ հանգուցեալին թերէհեն բերուի Պատրիարքարան իրեն յանձնուելու համար, Խորհուրդը որոշեց խնդրել Ս. Պատրիարքէն յանձնարարել Տիգրանակերտի առաջնորդարանին Պատրիարքարան ղրկելու հանգուցեալին Զնդուլի մէջ ունեցած գոյքերը։

ԱՐՄԱՇՈՒ ԴՊՐԵՎԱՆԸ

Դպրեվանքի խնամակալութիւնը իր օգոստ. 21ի վերջին նստին մէջ, որոշած է որ այս տարի այլեւս նոր աշակերտ չընդունի բնաւ դպրեվանքը, աշակերտներու կանոնական թիւին ամբողջացման պատճառաւ։ Հետեւաբար, խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ հարկադրուած է բացարկապէս մերժել դպրեվանք մտնելու համար ըլլալիք բոլոր դիմումները, ո՛րու կողմանէ և ո՛րու յանձնարարութեամբ ալ եղած ըլլան։

ԻԶՄԻՐԻ ԲԱՂԱՔ. ԺՈՂՈՎԸ

Նկատողութեան առած է իր օրակարգին վրայ գտնուած խնդիրներէն հետեւեալները։ 1.— Կուսակալութենէն գիր մը հասած է որով կը զեկուցուի որ օտար ուսուցիչներ պէտք չէ ընդունուին Ազգ. վարժարաններու մէջ։ Ժողովը որոշած է արձանագրել իրեն հաղորդուած այս պաշտօնագիրը։ 2.— Կրթական տեսչութենէն գիր մը հասած է, որով կը խնդրուի՝ վկայականներու լեզուն ինչ որ ալ ըլլայ՝ մէկ կողմը դնել թուրքերէն լեզուավ պատճէնը, որպէս զի կարելի ըլլայ վաւերացումը կատարել։ 3.— Հոգ.-Որբանոց Ընկերութիւնը իր աղջկանց Որբանոցին մէջ 12 մանչ որբերու պատսպարութեան համար լուծեալ Ներսէսեան Ընկերութեան հետ իր կնքած պայմանագրին համեմատ՝ տարեկան 30 ոսկիի դումար մը կը պահանջէ, որ չէ վճարուած վերջին տարին, և առ այդ կը խնդրէ որ Ներսէսեան Որբանոցի չենքը՝ որ այժմ վարձու պիտի տրուի՝ իր կողմէ չտնտեսուի։ Բաղ. Ժողովը որոշեց որ Տնտես. Խորհուրդը կատարէ այդ տունը վարձելու գործողութիւնը և էմլաքի, նոտարագրութեան և տպահովագրութեան ծախսերը գեղջէ՛ էֆ՝ ստացեալ վարձքի գումարը յանձնէ Հոգ.-Որբանոցի Ընկերութեան։ 4.—Բերքաղաքի մէջ նոր թաղականութիւն մը ընտրուած ըլլալով, վաւերացուց։ 5.— Ազգ. Պատրիարքարանէ Պատրուշի բանտարկեալներու համար 15 օսմ. ոսկիի գումար մը հասած ըլլալով, որոշուած է խնդրել Սուփան Իլիլիքեան վաճառատունէն այդ գումարը, ինչպէս ուրիշ առիթներու մէջ, այս անգամ ևս ղրկել հասցէին։

ԱԿՆՑԻՆԵՐՈՒ ԴԱՇՏՍԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՇԲԵՂ. ԴԱՇՏՍԱՀԱՆԴԷՍԸ զոր սարքած էին Ակնցիները անցեալ կիրակի, նիւթեցան թէ բարոյական յաջողութիւնով մը պսակուեցաւ։ Պէյգօղլ, Այրանամ փաշայի գեղազարդ պարտէզին մէջ տուաւ բազմութիւն մը ամբողջ օրը հաճելի ու կրթիչ ժամանց մը ունենալու, պարելով երգելով և գեղեցիկ երաժշտութիւնով որ մէյ մէյ վառ կը պահէր ոգեւորութիւնը։

Բանախօսեցին Բրօֆ. Ճէճիգեան, Պատ. Թորոսեան և Սմբատ Դաւութեան։ Իսկ Պէյգօղլի Արժ. Քահանան գեղեցիկ թուրքերէնով մը և օգեւորեալ շեշտով ցեղերու համերաշխութեան վրայ խօսելէ ետք՝ մաղթանքով փակեց հանդէսը։

Շնորհաւորութեան արժանի է Նարեկեան Ընկերութեան Տնօրէն Խորհուրդը որուն ջանքերը այսքան յաջող արդիւնքով պսակուեցան։

ԷՏԻՐՆԵԼԻՆ ԿԸ ԴԱՐԵՆ

Բաղաքիս Ազգային Վարժարանները վերաշինուեցան և ջանքեր կ'ըլլային երթական յաջողակ ասպարէզ մը բոլորելու։ Հոգաբարձութիւնը դեռ վերջնական ընտրութիւն մը չէ ըրած Տեսչական պաշտօնին համար, բայց ուսուցչական մարմինին վրայ երկու կարեւոր ուժեր աւելցան, Մէրամէճեան Քայրերու ընտրութեամբ, որոնց մէկը պիտի վարէ Մանկապարտէզը, իսկ միւսը Նախակրթարանը։ Այսպէսով լաւ Մանկապարտէզ մը ունենալու փափաքնիս գոհացում կը գտնէ, ծանօթ ըլլալով Նորընտիր վարիչ պարոնիկեանի Օրիորդին անժխտելի արժանիքը և ուշիմութիւնը։

ՆԱՄԱԿԱՌՈՒԹ

Կը խնդրուի Այնթապցի Արամ էֆ. Գիլէմճեանէ որ համի խմբագրատունը գալ՝ իրեն վերաբերեալ գործի մը համար։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հրապարակ ելաւ և հացի պէս կը ծախուի Ե. Թօլեանի քրքջալիր զաւեշտական ու բարոյալից նոր գիրքը՝

ԿԱՎԱՌՕՇ՝ ՋԻՆՈՒՈՐ

Շէյշող լեզուաակներ պարունակող խօսուլական կեանքէ, սուտար հատոր մրն է ան որ կը ծախուի ամէն լրագրավաճառի քով. կեդրոնատեղի Վ. եւ Հ. Տէր Ներսէսեան վաճառատունը՝ Պաղէշ Գաբու։ Գոլոյ համար 5 ղրշ. և գաւառի համար 6 ղրշ. պէտք է ամէն ծնողք որ զինուորցու զաւակ ունի, ամէն երիտասարդ որ զինուոր պիտի երթայ կամ զինուորցու աղջիկի ունի և ամէն օրիորդ որ զինուոր նշանած ունի պէտք է կարդայ ԿԱՎԱՌՕՇ ՋԻՆՈՒՈՐԸ։

ՀԱՐՍՆԻՔ

Գընալիի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ երէկ ժամը 7ուկէսին ի ներկայութեան ազգականներու եւ բարեկամներու տեղի ունեցաւ պսակադրութեան հանդէսը մեր իրիկուան պաշտօնակից եւ Բիւզանդիոնի արտօնատէր-խմբագրապետ Բիւզանդ էֆ. Քէչէանի աղջկան Օր. Շուշանի Քէչէանի՝ Մկրտիչ էֆ. Պարտիզպանեանի հետ։ Տաճարը, այս ուրախ առթիւ, պատշաճօրէն լուսազարդուած և զարդարուած էր։ Պակի արարողութեան կը նախագահէր Պուլսայի առաջնորդ Արշարունի Սրբազան, իր շուրջը ունենալով վարդապետներ և քահանաներ։ Կնքահայրն էր փեսին եղբայր՝ Վազգէն էֆ. Պարտիզպանեան։ Պակի արարողութիւններէն յետոյ տեղի ունեցան ընդունելութիւնները և ներկաները իրենց օրտագին շնորհաւորութիւնները յայտնեցին նորապսակ ամոլին Տէր և Տիկին Պարտիզպանեանի և պարգևներուն։ Շնորհալի հարսը այս առթիւ ստացաւ գեղեցիկ և թանկարժէք նուէրներ. իսկ փեսան շնորհաւորական հեռագիրներ ու քառեր։

Աբեւելք այս ուրախ առթիւ իր շնորհաւորութիւնները կը յայտնէ իր պաշտօնակցին և նորապսակ ամոլին։

ԹԱՆՏՐՈՆ ՕՇԻՆՈՆ

ՕՍՄ. ԱԶԳ. ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԸ

Առաջնորդութեամբ

Պիւրհանէտտին և Բէյշա պէյերու

Այս ուրբաթ գիշեր 3/16 սեպտ. 910

Ժամը 3ին եր Եեր կայացնի՝

«Թ Լ Զ Լ Բ»

Տուամբ 4 արարով

ԶԱՒԵՇՏ 1 ԱՐԱՐ

"ԱՂԱՆ ԿԸ ԶԲՕՍՆՈՒ,,

Բանիսմիսմ 1 արար

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՅՈՒՆԱՑ ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԸ

ԱՆՊԱՅՄԱՆ ԿԵՐՊՈՎ ՅԵՏԱԶԳՈՒԱԾ

ՆՈՐ ՉԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Երէկ, Յունաց Պատրիարքարանի Խառն Ժողովը նիստ գումարելով երկարօրէն խորհրդակցելէ և վիճաբանելէ յետոյ, որոշեց յառաջիկայ ուրբաթ օր գումարուելիք Ազգ. Ժողովի գումարումն անպայման կերպով յետաձգել և ամէն կերպով աշխատիլ ձերբակալուած երեսփոխաններու արձակումը ձեռք բերելու համար։

** Երէկ իրենց բնակարաններուն մէջ ձերբակալուեցան Ազգ. Ժողովի հետեւեալ ներկայացուցիչները. Տօքթ. Ֆէրման օղլու, Տօքթ. Վասիլաքիս և Բրայոս էֆ. Պատրիարքարանի Թուրքերէն Թղթակցութեանց պետ Բէչհաղլու և Բէչիշղլու (Բարիսի արտօնատէրը)։

ԳՈԼԵՐԱՆ ԷՐԶՐՈՒՄԻ ՄԷՋ

Էրզրում, 31 օգոստոս.— Այսօր Էրզրումի մէջ զինուորներէն քարերով երկաղդեպք, քաղաքին մէջ 4 մահ, մէկ դեպք, Արսի գիւղաքաղաքի շրջակայ Պարիկ գիւղի մէջ 4 մահ և մէկ դեպք պատահած են։ Վերջին 24 ժամուան մէջ ալ 3 դեպք և մէկ մահ պատահած են։ Հին հիւանդները ապաքինիլ սկսած են։ Սիմսերի մէջ 3 դեպք և մէկ մահ պատահած են։

ՕԹՕՊԻՈՒՍԻ ԱՐԿԱՆԴԷ

ԿԱՄՈՒՐՋԻՆ ՎՐԱԾ

Երէկ, ժամը 9ին կամուրջին վրայ օթոպիւսի բաւական ծանր արկած մը պատահեցաւ, բարեբախտաբար առանց ցաւալի հետեւանքներ ունենալու։ Թիւ 8 օթոպիւսը երբ Պոլսոյ կողմէն Ղալաթիա կ'անցնէր, դիմացը ելաւ բեռնակիր մը։ Կառուղիչը իսկոյն չեղեցուց օթոպիւսը, չկոխուելու համար բեռնակիրը։ Այս միջոցին կառք մըն ալ կուգար դիմացի կողմէն։ Օթոպիւսը անոր ալ չկարնուելու համար քաշելուի չարժում մը ըրաւ։ Բայց իր արագութեան թափին մէջ չկրցաւ մեքենան կեցնել ու օթոպիւսին յառաջամասը խորտակելով կամուրջին բազրիքները, դէպի ծով, պարպուելու մէջ յառաջացաւ։ Բարեբախտաբար կառքին յետամասը կառչեցաւ բազրիքին. եթէ ոչ օթոպիւսը ծով պիտի իյնար եւ երեսունի չափ ուղեւորներ անխուսափելի մահ պիտի գտնէին։ Ուղեւորները մեծ խուճապի մատնուեցան և սկսան օգնութիւն աղաղակել։ Օթոպիւսին յառաջամասը բոլորովին խորտակուած է։ Այս ծանր արկածին բուն իսկ պատասխանատու է ընկերութիւնը, որ ձախաւոր ու տգէտ կառուղիղներ վարձած է, ոչ ան օրական ներով։ Այս կարգի արկածներ յաճախակի պիտի դառնան, որքան ատեն որ եգիպտասէն բերուած արարներ կառուղիղ ըլլան, որոնք քանիցս արկածներու պատճառ եղան։ Օթոպիւսի ընկերութիւնը ինչ իրաւունք ունի մարդկային կեանքերուն հետ խաղալու, քիչ մը աւելի դրամ չանելու համար։ Կառաբեալ անխղճութիւն չէ՞ սարկա։ Արդէն իր գործածած կառքերը հինցած ու կոտրտած են, և եթէ ասանկ երթայ, արկածները անպակաս պիտի ըլլան։ Բաղաքապետութիւնը կը քնանայ միթէ։ Ինչո՞ւ պէտք եղած աղդարարութիւնը չտար այդ անխիղճ ընկերութեան։

ԵՐԻՒԱՆԱՆ ԱՆՁՐԵՒԸ

Երէկ կէս օրին յորդանոս անձրեւ մը տեղաց Պոլսոյ և Ղալաթիոյ կողմը։ Տեղատարափը կէս ժամ տեւեց, փողոցները անանցանելի դարձնելով։ Հեղեղները խուժեցին շատ մը վաճառատուներու ներս, մանաւանդ Ծիւնամնճլար Եոգուլուի կողմը։

ՀԱՄԻՏԻ ԴԱՀԱՐԵՑԻՆՆԵՐԸ

Կը տեղեկանանք թէ Համիտի գոնարեղէնները նաւաւորմի հանգանակիչ յանձնախումբին կողմէ գնուած են երկու հարիւր հազար ոսկիի։ Վիճակահանութեան պիտի դրուին երկու միլիոն ոսկիի։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԴԱՀԱԼԻՔԸ

Պուլկարական դեսպան Պ. Սարաֆոֆ, երէկ Բ. Դուռ երթալով։ պատասխանատու հաղորդեց պուլկարական դահլիճին հրաժարականը։

ՆՈՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Մօտերս Բերայի մեծ փողոցը, Թիւ 34, Սեթէ աը Սիրրի մէջ մթերանոց մը պիտի բացուի Բարիզի հռչակաւոր Ցիլլիրիմ Բօ Թէնի գլխաւոր ապրանքները վաճառելու համար, ինչպէս չաքարեղէն, ֆրանսական կարկանդակներ, պանդոներ, աղնիւ գինիներ, շամպանեաներ, լիքէօրներ ևն.։

ՄԵԾ ԺԱՄԱՆԱԿԻՄ

ՆՈՐԱՁԵՒ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

ԵԶԱԿԱՆ ԱՌԻԹՆԵՐ

ԲՈԼՈՐ ՃԻՒՂԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

ԹԻՐԻՆԿ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՏԵՇԱՌԻՔ

ՄԵԾԱԳԱՆԱԿ ԺԱՄԱՆԱԿԻՄ

ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

ԴԵՐՁԱԿԻ ԵՒ ՊՕՆԷՔՐԻԻ

վերաբերեալ

ԲԱՄԱՁԱՆԻ

առթիւ

—

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆԷՇԻՊԼԷՐ

ԲԵՐԱ. ԳԱԼԱԹԻԱ ՍԵՐԱՅԻ ԴԻՄԱՑ

ՄԻԱԿ ԱՅՑԵ ՀՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՊԻՏԻ ԹԱՒԷ ԶԵԶ ՀԱՄՈ ԶԵԼՈՒ ԹԷ ՈՐԲԱՆ ԼԱՒ ԵՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ ԵՒ ՈՐԲԱՆ ԱՅԱՆ

ԱՐԵՒՄՏԱՀԱՅ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՎ ՕՏԱՐԱՆԱՍԷՐՆԵՐ

ՆԷՇԻՊԼԷՐ վաճառատունը

ՇԱՀԵԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Անհրաժեշտ է որ Պոլսոյ հանրութեան ծանուցած իւղերը խառնուրդ են օտարոտի նիւթերու և առողջութեան վնասակար։ Ղալաթիա, Թուլումպա փողոց, Թիւ 7, Հաճի Տի մթերքի և Բամպաս էֆ.ներու կողմէ վաճառատուն մը բացուած է, ուր զուտ և անխառդուտ ձէթ կը ծախուի։ Այդ ձէթը, որ երաշխաւորուած է, Լուզքայի իւղերուն դրութեամբ պատրաստուած է։ Շիշով և թիթեղէ ամաններով կը ծախուի։ Միակ այցելութիւն մը պիտի բաւէ համոզելու որ այդ վաճառատան մէջ ծախուած ձէթը իսկապէս անխարդախ է։

ՀԻԿՈՆԱՎԻԹԻՃԱՒԻՆ

Ի ՆՊԱՍՏ

ԳԱՀԻՐԻՆ ՀԱՅՈՑ ԱԶԳԱՍՊԱՆԱՄԻՆ

Վիճակահանութեան տոմսերուն

(50դդ թիրաժ 28 ՕԳՈՍ. 1910)

տահած թիւերը

Թիւ	22892	ֆրանս.	ոսկի	100
»	21974	»	»	10
»	20949	»	»	5
»	5082	»	»	3
»	4336	»	»	2

1 ֆրանս. ոսկի չահող թիւեր

1597	4051	8414	14066	27805
1600	4487	9472	15331	28019
1992	6509	10353	17703	28589
3298	7281	12079	25209	29590
3628	8375	12364	25613	29994

1/2 ֆրանս. ոսկի չահող թիւեր

689	5616	9653	16573	23024
953	5648	10494	16823	23075
1091	5693	11967	17610	23936
4259	6712	12368	17868	26195
1427	7262	13085	18310	26252
2061	7589	14708	18819	27683
2804	7712	15176	20014	27948
2850	8690	15919	21598	28511
3472	8903	16046	21633	28564
5425	9073	16397	22444	28813

Կէս ֆրանսական ոսկի չահող թիւերէն 1 վեր և 1 վար թիւերը չահած են 20 ռոսկակ յաջորդ թիրաժին համար։ Թուրքիոյ ընդհանուր գործակալն է Ցր. էֆ. Թաթլեան, Գօնամանօղլու խան Թիւ 11։ Գաւառներու մէջ գործակալներ, իսկ Պոլսոյ մէջ պարկեշտ վաճառորդներ կը փնտռուին, որոնք պէտք է դիմեն ընդհ. գործակալ Ց. էֆ. Թաթլեանի։ Այս թիւահանէն Պոլսոյ մէջ վաստակած են 1 թիւ 3 ոսկի, 9 թիւ մէկ ոսկի, 12 թիւ կէս ոսկի և 24 թիւ 20ական ռոսկակ, որոնք դեռ ներկայացած չեն։

** ԾԱՆՕԹ 51դդ թիրաժը որոշուած օրէն աւելի ուշ քաշուած ըլլալով, ցանկը յառաջիկայ երկուշաբթի պիտի գայ։

ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԱԳԱՋԿԱՆՑ

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿՆԱՑ

ՆՇԱՆ Թաշ, Հարպիէ ճաssեսի, 12 եւ 14

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

Վարժարանիս վերամուտը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Սեպտեմբեր 1ին։ Տնօրէնը վարժարանը կը գտնուի ամէն բշ. դշ. և ուր. կէս օրէ առաջ, աշակերտաց արձանագրութիւնը կատարելու համար։

Մանչ աշակերտներ կ'ընդունուին մինչեւ 10 տարեկան.

Հեռաւոր տեղերէ վարժարան յաճախող աշակերտաց երթեւեկութիւնը դիւրացնելու համար, վարժարանիս կողմէ կառք մը տրամադրելի է մասնաւոր վճարմամբ։ Գաւառացի ծնողք թղթակցութեամբ կամ ներկայացուցչի միջոցաւ կրնան բանակցիլ։

Հիմն. Տնօրէնց. Գ. Նիկողոսեան

5—5

ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

Լոյս տեսաւ Գ. Լուսինեանի ֆրանսահայ մեծ բառգիրքին Բ. հատորին 45դդ պրակը։ Հաւաքողք պէտք է փութան լրացնել իրենց պակաս պրակները։ Պրակով վաճառումը կը դադրի սեպտ. 1ին։

ՎԻՔԹՈՐ ՊԻՒՐԿԷՆԻԻ

ԿՕՇԻԿԻ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑՄԷՋ

Բերա, մեծ փողոց, թիւ 386,

Ղալաթիա, Քարաքեոյ, թիւ 17

ԿԸ ԳՏՆՈՒՒՈՒ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԵԱԿԱՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՈՒ ԱՄԵՆԷՆ ՎԱՅԵԼՈՒՉ ԿՕՇԻԿՆԵՐԸ

ՍՈՅՆ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ՄԷՋ

ԿԸ ԾԱԼՈՒԻՆ ՆԱԵՒ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԼԱՍՊԻՆԵՐ

24—3

166 ՂՐՈՒՇՈՎ

ՀԱՐՍՏԱՆԱԼՈՒ ՄԻՋՈՑ

Հոլանդական Բրէտի Ցոնսիէի իւրաքանչիւր պարաթուղթի արժէքը 166 ղրուշ է, սակայն ամէն վիճակահանութեան առեն 2000 թիւ պարգեւ կը չտրի, այսինքն ազգիպտական Բրէտի Ցոնսիէէն 1879 թիւ և Բուսէլիի երկաթուղիի պարաթուղթերէն 115 թիւ աւելի։ Թուրքիոյ մէջ հոլանդական պանքա չգտնուելուն, մեր ընկերութիւնը ամէն առեն կը վերագնէ Հոլանդական Բրէտի Ցոնսիէի թուղթերը՝ լաւագոյն գիներ վճարելով։ Այդ պարաթուղթերը ուանդ առնելով մէկ ոսկի փոխ կուայ և տարեկան հարիւրին 6 տոկոս կը վճարէ։ Ուրիշ պարաթուղթեր սուղ ըլլալով՝ ամէն տարի վեց անգամ բրօմէս կ'առնէք և այսպէս 60 ղրուշ կը կորսնցնէք։ Ուստի Հոլանդական Բրէտի Ցոնսիէի ամէն կերպով երաշխաւորուած պարաթուղթերէն գնեցէք. 166 ղրուշ վճարելով։ Ամբողջ 70 տարի ուրիշ դրամ չվճարելով, սա լեցուն պարգեւներէն մէկը պիտի չտրի.—

250000	ֆր.ի պարգեւներ	70	անգամ
150000	»	»	»
125000	»	»	»
100000	»	»	»
75000	»	»	»
62500	»	»	»
10000	»	420	»
1000	»	2100	»

Ասոնցմէ զատ ուրիշ շատ մը պարգեւներ ալ կան։ Այդ պարաթուղթերէն գնելու և մանրամասն տեղեկութիւն ստանալու համար պէտք է դիմել Ղալաթիա Գիւլիւք Թիւնէլ խան, թիւ 7, Բօրիւլէր Օթօման Սօսիէթէ ան գօմանտիթ, (Crédit populaire ottoman, société en commandite). Գաւառներէն չէք կամ մանրաթուղթ ղրկելու է, պարաթուղթերը ստանալու համար։ Ամէն կողմ գործակալներ կը փնտռուին։ Պոլսոյ կողմի մանրաճիւղն է, Նոր Նամակատան դիմաց, Ֆէրուզ պէյ խան, թիւ 5, 6 և 7։

7—75

ՀԱՅԿ. ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գահիրէի հայոց Ազգաստանամին չաբաթական վիճակահանութիւնը միայն երկու ղրուշով կէս ոսկիէն մինչեւ հարիւր ոսկի չահելու հաւանականութիւն կ'ընծայէ, մինչ ուրիշ վիճակահանութեան կազմակերպիչներ իրենց չլացուցիչ ծանուցումներով անագին գումարներ ձեռք կը ձգեն ի չահ իրենց քսակին։ Գահիրէի հայկական վիճակահանութեան միակ նպատակն է օգնութիւն հասցնել կարօտեալ ազգայիններու։ Ուստի կը խնդրուի թէ գաւառի և թէ Պոլսոյ ազգայիներէն որ գոնէ չաբաթը ատամ մը գնեն ի փոխարէն երկու ղրուշի չնչին գումարի մը, սա հաստատելով որ եթէ պարգեւ ալ չչահին՝ գոնէ ազգասիրութիւն նպաստած պիտի ըլլան. տոմսերը կը ծախուին ամէն տեղ։ Գաւառներէն և Պոլսէն վաճառողներ կը փնտռուին. դիմել ընդհ. Գործակալ Ցր. էֆ. Թաթլեանի, Գօնամանօղլու խան թիւ 11

50—11

ԵՂԱՆԱ

ՏՕՔԹ. ԱՐԱՄ ՈՒՆՃԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՔԻԹԻ, ԱԿԱՆՋԻ ՈՒ ԿՈԿՈՐԴԻ
ՀԻՄԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Բարիզի մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով՝ ելեքտրականութեան ու ցարդ Պոլսոյ մէջ չգործածուած տաք օդի, տիաթերմօսֆօրքի, պուսնօսֆօրքի, եղօթերմօսֆօրքի ու ամենէն նորահնար մեթոտներով մեծ յաջողութեամբ կը դարմանէ՝ խուլութիւնը, գլխու պտոյտը ու հինցած ցաւերը, ականջ խծալը ու ականջի, քիթի, բերանի, կոկորդի ու խոչակի ամէն տեսակ հիւանդութիւնները։

Նամանաւանդ երեսի ու քիթի վրայ եղած տգեղութիւնները, որոնք ցարդ անբուժելի նկատուած էին, առանց գործողութեան, կատարելապէսկը չեն նորահնար գործիքով մը, որուն շնորհիւ բաղում այդ կարգի հիւանդներու Եւրոպիոյ մէջ բժշկուած ըլլալը կ՚ապացուցանէ։

Վիրի ու գլխու վրայ ամէն տեսակ գործողութիւն կը կատարէ և տղոց կոկորդի նշիները (պատէմիք) կը հանէ, առանց ճարեանոսուրեան իր մասնաւոր գործիքովը։

Հիւանդ կ՚ընդունի մինչեւ կէս օր, Պանճէ դարու, Համիտիյէ սիպիլի դէմ, Արեկ Իւթիւճեան դէղարանը. իսկ կէս օրէ վերջ, իր տունը, Բերա, Շիտակ ճամբայ, Թագսիմ, Ֆրանս. հիւանդանոցին դէմ, թիւ 41։

Հինգշաբթի օրերը կէս օրէ վերջ իր տունը դիմող ամէն հիանդները, իսկ վկայեալ աղքատները ամէն օր ձրիաբար դարմանելու պատրաստ է։ 55—15

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԻ

Ա.ԶԳ. — Հարիւրին 4 օսմ. քսնսլիտ փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանժամը 1910 սեպտ. 1114ին տարառող այդ պարտաթուղթերու թիւ 41 կտրոնները, ինչպէս նաև օգոստ. 1 14ի վիճակահանութեան մէջ չանած պարտաթուղթերը կը վճարուին Օսմ. Կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ կիչէներէն, առաւօտեան ժամը 10էն մինչև 2ու կէս կէս օրէն յետոյ, ամէն օր, բացի կիրակէ, իսկ ուրբաթ օրերը, ժամը 10էն մինչև կէս օր։ Ի փոխարէն այդ կտրոններուն և պարտաթուղթերուն, օրոնց պէտք է ընկերանան թուակիր պօրտրօներ, պարտաթուղթի տերերուն պիտի յանձնուի ընկալագիր մը, որ վճարման համար պէտք է ներկայացուի Ղալաթիոյ Օսմ. Կայս. Պանքայի անառակին, շրջարերութեան հանուելէն տասը օր յետոյ։ 4—5

BANQUE D'ATHENES
ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ
(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)
ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
50,000,000 Տրախմի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
9,275,000 Տրախմի

Կեդրոնատեղի՝ Աթէնք
Մասնաճիւղեր.—Կ. Պոլիս (Ղալաթիոյ և Պոլսոյ դրասենեակներով), Լոնտոն, Անէքսանդրիա, Գահիրէ, Խարթում, Մանսուրա, Զակազիկ, Լիմասոլ (Կիպրոս), Սեկեսկի, Բավլա, Իզմիր, Բանթի, Սէրէզ, Սամսոն, Տրապիզոն, Բիրա, Եանեա, Պիրէոն, Բաթրաս, Վոլո, Շիրա, Քալամաթա, Թրիքօլիցա, Լարիսա, Հաւնբու, Գանիա, Ռէթիմօ (Կրետէ)։

Հեռագրական հասցէն՝ ԱԹԷՆՕԲԼԷՍ

Աթէնքի պանքան կը զբաղի դրամատանց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխառութիւն ապրանքներու և արժեթուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղչում, առնելիքի գանձում, վարկագրերու չրջարերութիւն, փոխանակագիր, Թուրքիոյ ու Եւրոպայի քաղաքներուն վրայ չէքերու փոխանցում հեռագրաւ, հաշուընթաց։

Սակարանական գործառնութիւններ եւ արժէքուղթեր.— Սակարանական հրամաններու գործադրութիւն մեր ու եւրոպական հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով։ Արժեթուղթերու պահպանութիւն՝ անոնց վարձքի մը փոխարէն։ Զեղչ և գանձում ամէն կարգի կտրոններու։

Ադանդ.— Աթէնքի պանքան դրամական ադանդ կ՚ընդունի, տարին 3% (տասներեք) տոկոս վճարելով։

Խնայողութեան սնտուկ.— Աթէնքի պանքան՝ փոքր խնայողութիւնները քաջալերելու համար, խնայողութեան սրնտուկի սպասարկութիւն մը կազմակերպած է, որով 4% ին 4 տոկոս կուտայ դրամական ադանդներու։

Ադեւտրական ճիւղ.— Աթէնքի պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէլիրմէն խանի (Պոլիս, Նէմիչ-Իսկէլէսի) մէջ, նաև սամսոյցին մօտ, իր մեթոտները կ՚ընդունի չատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յաճախորդներու ապրանքներուն պահպանութիւնը, թէ՛ իրը ադանդ և թէ իրը երաշխաւորութիւն իր ըրած փոխառութեանց։ Աթէնքի պանքային Լոնտոնի մասնաճիւղին մէջ ալ առեւտրական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առեւտրական գործերով կը զբաղի խիստ չափաւոր պայմաններով։

Ընդհ. տնօրէն
Զ. Գ. ՄԱՏԱՍ

Առանձնատեղ ԳԱՐՆԳԻՆ ՏՕԲՍԱՆԱՆ

ԼՕՆԺԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՄԻԱԿ ԱՄԵՆԱՐՆՏԻՐ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ, պաշտօնապէս ընդունուած Օսմ. Պատերազմական Նախարարութենէն, Միացեալ-Նահանգներու, Իտալիոյ և Ճարոնի ծովային նախարարութիւններէն, Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Սերպիոյ և Քանատայի երկաթուղեայ վարչութիւններէն, ինչպէս նաև Արժանթինի երկաթական թրամուէյներու ընկերութիւններէն և բազմաթիւ ուրիշ ոչ նուազ կարեւոր վարչութիւններէ։

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՄԵՏԱՂ-ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ

5 Մեծագոյն մրցանակներ.—Անվերս (1885), Բարիզ (1889), Պրիւսէլ (1897), Բարիզ (1900), Միլան (1906)։
2 Արտաքոյ մրցման, անդամ ժիւռիի.— Ժընէվ (1896), Թուն (1899)։
5 Սեռի մրցանակներ, 50ական տեղի ուրիշ մրցանակներ Նեօշատէլի եւ Ֆիուի դիտարաններէն։
16 Շեմդրամներ.— Բարիզ, Վիեննա, Ֆիլատէլֆիա, Անվերս Ամսթէրտամ, Չիքակօ, և.ն., և.ն.։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր ներկայացուցիչ **ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷԶՎԷՃԵԱՆ** եւ ՈՐԴԻ Մեծ Շուկայ, Մանճազանըլար, 44 — 46. Կ. ՊՈԼԻՍ

Կը խնդրուի դաւառի մէջ ապրող վաճառատան բազմաթիւ յաճախորդներէն, պէտքը ներկայանալէն առնուազն մէկ ամիս առաջ ղրկել իրենց ապսպրանքները, յապաղմանց չենթարկուելու համար։ 50—36

Ցիտեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ գռնարեղէններ եւ ոսկի շղթաներ։

ՏՀԻ ՆԷՇԸՆԸԼ ԲՐՕԹԷՔԹՕՐ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է Ճէյմս Պիտինկ Զըրչ Սթրիթ։
Ընկ. դրամատունն է Տէր Լօնտոն էնտ Բրօվէնչըլ Պանք-Լիմիթըտ, 42 Բասըլ Սթրիթ, Լիվերբուլ։

ՏՀԻ ՆՕՐԹ ԻՍԹԸՐՆ

ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Ընկ. կեդրոնատեղի.—Պաճէ Զեմպրս, Պօճեսկիյը Տարլիճկրը
Ընկ. դրամատունը.—Տէր Լօնտօն Ճոյն Սբօֆ Պանճ Լիմիթրս-Տարլիճկրը

Վերոյիշեալ Ընկերութիւնք իրենց անհաւասար ուղղամտութեան և արդարաբար ու պատրաստակամ ծառայութեանց համաձայն կ՚ապահովագրեն հրդեհի դէմ ամէն տեսակ շէնքեր և ապրանքներ, ամենանպաստաւոր պայմաններով և ամենէն ստոյգ գիներով։ Արեւելքի համար մասնաւոր զեղչեալ սակացոյց։ Ապահովագրական ընկերութեանց հսկայնամարդովէն (սինտիքա) դուրս կ՚ելլեն մեր։

Արեւելքի ընդհանուր լ՚ազոր Տնօրէն (Manager)
ՎԻՇԷՆ Ա. ԴԱԼՊԱՆԱՆ
Secretary
ԵԴՈՒԱՐԴ ՃԱՊԵԱՆ

Կալաթա, Իլիատի խան, թիւ 7, 8
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու մէջ։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՕՆ
ԱԴԱՆԷՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԷ
Ընդմէջ Հրլի, Կ. Պոլսոյ Եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն
Ալպանս	1069	Տիաս	4311	Հիտալկօ	1531	Մարսէլլս	3709	Սարֆօ	1119
Ալքէթ	3607	Տուինս	938	Հինտու	3720	Միքասս	3557	Տիբիս	1735
Անճէլս	1541	Տուրս	2383	Հորաթիս	1600	Միլս	1057	Սիլվիա	119
Աթիոսքս	2277	Տրաքս	1713	Հուվպէց	595	Մոնդէպէլլս		Սցէքս	1203
Գասանս	1822	Տինամս	504	Իակս	2354	Մուցիլս	3419	Թասոս	1323
Գորոտինս	1264	Էպքս	3464	Իսանս	5540	Նէքս	1933	Թ. Ուիլսոն	1546
Գրիֆալս	4481	Էլասքասս	1520	Ճինս	1080	Օտիս	4100	Թոքիս	3327
Գէլրս	1371	Էցաքս	1841	Գլէս	1053	Խնթացիս	4036	Թոլէս	1470
Գալիբաս	1837	Ֆիրս	954	Գոլբինս	2307	Օրլանս	1535	Ուրպինս	242
Գաբէս	1244	Ֆինլանա	1828	Գոռնս	1700	Բալէրմս	1637	Վասքս	1914
Գաղս	1094	Ֆլամինկս	349	Լէս	1053	Բոլս	510	Վոլս	1289
Զիքակս	2729	Ֆրանսիսքս	4582	Լէբանթս	2272	Բրիալֆս	3329	Վաքլթուցն	2391
Սօսթս	1831	Կալիլէս	3060	Լիվորնս	1643	Բրինալս	1553	Տէաս	1350
Գոլտրաս	4235	Կիկանս	1143	Լորէնցս	3191	Բոլլս	1613	Զէցս	1200
Գանկս	2905	Կօզս	1011	Մալմս	724	Բօնէս	1789	Թորս	
Գոբրս	895	Կրանս	1695	Մարէնկս	1273	Բազտիս	136	Մայսն	

Միխասս չոգենաւը, նաւապետ Թօրբ, հոս հասած է։
Ալեբբս չոգենաւը, նաւապետ Ճօն, հոս ժամանած է։
Մորոֆֆս չոգենաւը, նաւապետ Մէքարէն, սեպտ. 19ին կրսպասուի։
Տիսս չոգենաւը, նաւապետ Ռընթոսս, հոկտ. 7ին հոս կը սպասուի։
Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏՐԻՅՕ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա։ 95

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան դնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են և բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական և չքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց, թիւ 343 և 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի հոտ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13.
Սկիւտար) Զարչը Պոյը, թիւ 120։

Դասերը և նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիզ Օղլուի առունը։ 77

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՏԱՍԱՆՆԵՐԸ

Պոլսոյ համար Բօսֆ Լօքալ տրկն. 108 դր.
» » » վեցամս. 60 »
Գաւառներու համար տրկն. 108 »
» » վեցամսեայ 60 »
Արտասահմանի հմր. տարեկան 35 ֆր.
» » վեցամսեայ 20 »

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ. հոգեկի փոփոխման հատար 2 դր.. բաժնեգիները առանձին կը տպարկուին. դրամ ղրկելու ամենադիւրին եւ ապահով միջոցը Մանատրոքին է։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ
ՕՏԱՐ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ
BANQUE RUSSE
Pour le commerce étranger
Հիմնուած՝ 1871ին
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 30,000,000 ՐՈՒԲԼԻ
ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԲԵՆԵՐՍԲՈՒՐԳ
ՑԵՂԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ. — Քալաճնիֆօֆի սակարան, Սենճայա հրապարակ եւ Վասիլի Օստրօֆ։
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.— Աքքերման, Արխանկել, Ասդրախան, Արեւիր, Պաքու, Պալաքօվօ, Էքաթերինոսլաւ, Էլիզավէթկրատ, Իսմայիլ, Կերսոն, Քիէֆ, Քոզլօֆ, Խօքանդ, Քրէմէնչուկ, Մօսկուա (Կալրիքով փողոցի մասնաճիւղով), Նիքոլայէվ, Նիժնի-Նովկորոտ, Նօվօ, Նիքոլայէվսք, Նօվորոսիսք Օտեսա, Օմսք, Բէրմ, Բօքրօֆսքայա-Սլոպոտա, Բօլդավա, Ռիգա, Ռիազք, պօմի, Ռիպինսք, Սարաթօֆ, Սիմֆերոպոլ, Սէմիպէտրօզ, Զիսթօրոզ, Թիւմէն, Թօմսք, Վէլէքի, Ուսթիուգ, Վիսթքա, Վիննիցա, Վոլոկտա և Վօսնէսէնսք։
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ. — Ալէքսանդրիա (Խէրսօնի մէջ), Պօպրիսէց, Եւրադօրի, Քաղօվքա, Նիքօրոլ և Սբօլա։
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՄԷՋ. — Լոնտոն, Բարիզ, Ժընէվ և Կ. Պոլիս։

Ռուսական դրամատունը կը զբաղի դրամական և սակարանի վերաբերեալ ամէն կարգի գործառութիւններով. նախվճարներ (avance) ապրանքի վրայ և քոմիսիօնով՝ վաճառում ապրանքի։ Խիստ նպաստաւոր պայմաններով վարձու կուտայ ամենատատեկի «Սէյֆ» դրամարկղներ։ Խնայող. Մնաւոր նպաստաւոր տոկոս։

6—52 ՈՒԻՆՔԱՐՆԻՍ

Կազդուրիչ իսկական գինին, որ աշխարհիս մէջ լաւագոյն ըմպելիքն ընդդէմ ԱՐԵԱՆ ԱՆՄԱՔՐՈՒԹԵԱՆ Սակաւարիւնութեան ԸՆԴՏԵՍԵՐՈՒԹԵԱՆ ՋՂԱՑԻՆ ՀԻՄԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԳԻՇ ՍՆՆԴԱՐՈՒԹԵԱՆ

Բոլոր ականաւոր բժիշկներու գնահատման արժանացած է Բոլոր դեղարաններուն և դեղավաճառներուն քով կը գտնուի։ Կեդրոնատեղի՝ Սիրքէճի, Խորասանի խան, թիւ 1, 5։

ՉԱՎՈՒՇՕՂԼԻ
Սիկառի Թուղթը
ԾԽԱՒՈՅՏ ՄԱՔՍՈՒԹՅԱՆ ԿԻՑ
Թիւ 14

Խորսխանիշ մարքայով ծանօթ մեր սիկառի թուղթին չատ մը կեղծերը հրապարակ հանուած են։ Առանց դէմ դառ բացուած է մեր կողմէ։ Ուստի մեր յաճախորդներէն կը խնդրուի ծխախոտի մաքսատան կից թիւ 14 վաճառատունը դիմել։ Կարգ մը մանրավաճառները, ծխավաճառներ, աւելի չան ընելու համար, ուրիշ թղթեր կը քշեն մեր ընտիր թուղթերուն տեղ։ Մխողները պէտք է ուշադրութիւն դարձնեն մեր սիկառի թուղթին կողքին վրայ և մէջը գտնուած խարսխանիշին և իւրաքանչիւր թերթիկներուն վրայ ապրած չոր գրոչմին ու 14 թիւին, նոյնպէս ուշադրութիւն դարձնելու է մեր թուղթին ազնուութեան։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Աւստրեւամերիկեան
(Cie. de navigation Austro-Americana)
ՄԱՆՐԱՏԱՆՏԵԱՆ 45 ՇՈԳԵՆԱՒ

Կանոնաւոր մեկնում ամէն հինգշաբթի օր։ Մասնաւոր դիւրութիւններ կ՚ընծայուին Հայ ճամբորդներուն։ Շոգենաւերը կրկին պտուտակ ունին։ Մեկնումը խնամեալ է։ Ելեկտրական օդափոխում և լոյս։ Մաքսատի գրութեամբ անթել հեռագիր։ Բժիշկ և դեղ ձրի։

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել գլխաւոր գործակալութեան, Ղալաթիա, Շարայ խէլէսի փողոց, Հոյսի Օթրիչէն գործակալութեան նախկին չէնքին դիմաց և Արապեան խանին վերեւ թիւ 24։ Ընդհ. գործակալ
ԹԷՕՏՕՐ ՔՈՒՐՄԻՃԻ

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳ. ԸՆԿ.

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՑՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ, իր մասնաւոր շենքին մէջ

Ընկերութիւնը իւրաքանչիւր նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու չոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու ցուցափեղկի ապակիներու խորտակուելուն դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխ, ամբողջապէս վճարուած	10,666,666 Ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	187,322,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	581,115,000 »
1908 տարուան մէջ գանձուած ապահովագիր ու տոկոս	83,232,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ագաբեան խան Վայվօտա, Ղալաթիա։
Պոլսոյ գործակալութեան, Տիլսիզաադէ խան, Աչըր էֆէնտի Ճատէսի, թիւ 26
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ 73

ԼԱՕ ՔԱՐ
էնտ ենէրալ ինշուրանս քորփորէյշընս լիմիթիտ
անգլիական ապահովագրական ընկ.
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան Կեդրոնատեղին. 4 Սէնթ Բոլս Զըրչեարս Լընտրն

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոսկի	350,000
Պահեստի դրամ	» »	122,781
Տարեկան հասոյթ	» »	367,876

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ
օսմանեան կայսերական պանքա
Կալաթա-Պոլիս

Ընկերութիւնը Թուրքիոյ մէջ ապահովագրական ո՛և է սէնտիքայի լարած չըլլալով, բացառիկ դիրքի մէջ է և կրնայ ամէն վճռագ ապահովագրել, հնեւաբար չէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու վրայ հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնէերու զանազան սէնտիքաներու գիներէն ԶԳԱԼԱՊԷՍ ԱԾԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ կապահովագրէ։ Վնասներու վճարումը տեղի կունենայ ՏԵՂԻՈՅՆ ՎՐԱՑ ամենամեծ առատաձեռնութեամբ և արագութեամբ։

ՋՕՐՁ ՉԻՋՆԸԼ ԷՆՏ ՍԸՆՍ ՔՕ. ԼՄԹՏ.
ԹՈՒՐԲԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆԻ
ԿԱԼԱԹԱ, ԱՏԱԼԷԹ ԽԱՆ ԹԻՒ 12-16 Կ. ՊՈԼԻՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՄԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն ԲԱԳԷԷ ՕՐԸՆԿ.

ԺԱՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

Ֆրիժի, օգոս. 16ին, Մարսիլիայէն հոս կը ժամանէ։
Իսճի, օգոս. 23ին, Նովորոսիսքէն և Պաթումէն։
Իմերեթի, օգոս. 30ին, Մարսիլիայէն։
Ֆրիժի, սեպտ. 6ին, Նովորոսիսքէն և Պաթումէն։
Իսճի, սեպտ. 13ին, Մարսիլիայէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Օգոստոս 13ին չքաթի իրիկուն, ժամը 5ին, Կոլ չոգենաւը, նաւապետ Ճինլիանի, դէպի Զունկուլտաք, Իսինպոլը, Կիրասուն, Սամսոն և Տրապիզոն։
Օգոստոս 17ին, դշ. իրիկուն, ժամը 4ին, Ֆրիժի չոգենաւը, նաւապետ Ուիթրիսէյ, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։
Օգոստոս 27ին, չբ. առաւ., ժամը 11ին, Իսճի չոգենաւը, նաւապետ Պուլ, դէպի Մուսանիա ու Մարսիլիա։
Օգոստոս 31ին, դշ. իրիկուն ժամը 4ին, Իմերեթի չոգենաւը, նաւապետ Բէքրու, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։
Սեպտ. 7ին, դշ. առաւ., ժամը 11ին, Ֆրիժի չոգենաւը, նաւապետ Ուիթրիսէյ, դէպի Մուսանիա և Մարսիլիա։
Սեպտ. 14ին, դշ. իրիկուն, ժամը 4ին, Իսճի չոգենաւը, նաւապետ Պուլ, դէպի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։

128 Թ. ԴԸՊՈՒԼ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ա.ԶԳ.—Մէնթիրիչին բարձրացումը Օսմ. Կայս. Պանքային վերագրուած ըլլալով՝ Օսմանեան Կայսերական Պանքան պարտք կը համարի յայտարարել թէ այդ բարձրացման մէջ դեր չունի և թէ մէնթիրէ դրամը քաշելէ հետու՝ չառ քիչ իր քովը կը պահէ հիմա այդ դրամին։

Աւելի բանաւոր պիտի ըլլար այդ բարձրացման պատճառները փնտռել մէնթիրէի դրամին նուազութեան մէջ, որ հետեւանքն է սա բաներուն, մէնթիրէին մանր դրամի ձուլուիլը, ինչպէս և նահանջներուն մէջ մէնթիրէին տարածումը մէջ առատ հունձքերուն և թերևս աւելի ուժգին ընդհանուր գործունէութեան մը հետեւանքը։

Պոլիս, 20 Օգոստոս 1910

*** Քանոթիրէի 4 առ հարիւր օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1904 սեպտ. 1/14ին տարառող պարտաթուղթերու թիւ 29 կտրոնները, ինչպէս նաև 1895 օգոստ. 1/14 թիւրաքին ամբրթի եղած պարտաթուղթերը եթէ մինչև յառաջիկայ օգոստոս 31/13 չվճարուին, ընդհատած պիտի համարուին։ 14—13